އަންހެނުން ބާރުވެރިކޮށް، މުޖުތަމައު ބިނާކުރުން

5 އަހަރަށް އެކަށައަޅާ ސިޔާސަތާއި އަމަލީ އޮނިގަނޑު

2031-2026

އެމްޑީޕީ އަންހެނުންގެ ޝޫރާގެ ފަރާތުން

އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީތަކަށް

ތައްޔާރުކޮށްދީފައިވާ ސިޔާސަތު ކަރުދާސް

MDP

އެމްޑީޕީ

ތަޢާރަފް

މި ޑޮކިއުމަންޓަކީ އެމް.ޑީ.ޕީ.ގެ އަންހެނުންގެ ދޫރުގެ ފަރާތުން އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތް ކުރާ ކޮމިޓީތަކުގެ ގާނޫނީ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމުގެ ގޮތުން ތަޢާރަފުކޮށްދީފައިވާ ޑޮކިއުމަންޓެކެވެ. މިގައި ހިމެނޭ، ވަރުގަދަކުރި ގާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ކުރާ މައިގަނޑު 5 މަސްއޫލިއްޔަތުގެ މައްޗަށް ބިނާކުރެވިފައިވާ ސިޔާސަތުތަކާއި، އިސްކަންދޭންޖެހޭ ކަންކަމާއި، ތިރީގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ އަމާޒުތަކަށް ވާސިލުވުމަށް އަމަލުކުރާނެ 5 އަހަރުގެ އެކްޝަން ޕްލޭންތަކެވެ.

1. އަންހެނުންގެ ސިޔާސީ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުން
2. ވިޔަފާރިއާއި އަދިއެހެން މަސައްކަތްތެރިކަމުގައި އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުން
3. އިޖުތިމާޢީ ދިރިއުޅުމާއި، ދީނީ ހަމަހަމަކަމުން އަދި އަންހެނުންނަށް ބޭނުންވާ އިޖުތިމާޢީ އާރާސްތަކެއް ވަގުތުދީކުރުން
4. ގެވެށި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމާއި މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގައި ކުރިމަތިވާ ޖިންސީ ގޯނާ ހުއްޓުވުން
5. ޤާނޫނުތަކުގައި އަންހެނުންނާއި ތަފާތުކުރުމާ ސިޔާސީ ހަމަހަމަކަން އިތުރުކުރުމާއި ބަލިކަށިކަން ނައްތާލުން

މިއިން ކޮންމެ ބައެއް ގުޅޭގޮތުން މިހާރުގެ ހާލަތު، ކަންކަން ހައްލުކުރުމަށް ދިމާވާ މައިގަނޑު ހުރަސްތަކާ، ގާނޫނީ ހައްޤުތައް މި ޑޮކިއުމަންޓުގައި ވާހަކަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ހާސިލު ކުރަން ބޭނުންވާ ލަނޑުދަނޑިތައް، ދާއިރާ ހުރަސްތަކާ ގާނޫނީ ހައްޤުތަކާ ބެހޭ ކަންކަމާއި ގުޅޭގޮތުން ވާހަކަކޮށްފައިވެއެވެ. މި އެކްޝަން ޕްލޭންތައް އެކުލަވާލުމުގެ މަޤްސަދަކީ އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތް ކުރާ ކޮމިޓީތަކުން، އެކަމަށް މުޅިނަށް ދައުރު ކުރަންޖެހޭ ކުރިއެރުންތަކަށް ކަނޑައަޅާ ގޮތްތައް ކަނޑައެޅުން، މުޅިބަޔަކު ބިނާ ކުރުމަށް މަސައްކަތް ކުރަން ސާފު މަގުތަކެއް ދައްކައިދިނުމެވެ.

މި ފުރުސަތުގައި މި ޑޮކިއުމަންޓް ތައްޔާރު ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދެއްވި ފަރާތްތަކަށް، އެދުއްވި ވަގުތަށް، އެބޭފުޅުންގެ ތަޖުރިބާގެ އަލީގައި ހިއްސާ ކުރެއްވި އަގުހުރި މަޢުލޫމާތަށް، ކުރެއްވި ބުރަ މަސައްކަތަށް، އެބޭފުޅުންނަށް ޝުކުރުއަދާކުރަމެވެ.

އަދުގައި އެކުލަވާލެވިފައިވާ އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގައި އެބޭފުޅުންނަށް ބޭނުންތެރި ވަސީލަތެއްގެ ގޮތުގައި މި ޑޮކިއުމަންޓް ފެންނާނެކަމަށް ގަބޫލުކުރަމެވެ. އަދި ސިޔާސީ ބާރުވެރިކޮށް ވަސީލަތްތަކުގެ ބޭނުން ބޭނުންކޮށް ހަރަކާތްތެރިވުން، ބޮޑު ކުރުމުގައި މަސައްކަތްތަކާއި ފަރާތްތަކުން ކުރަނީ ގިނަ ބައިވެރިވުމެއް ގޮތުގައި ބޭނުންކޮށްދެވޭނެކަމަށް ގަބޫލުކުރަމެވެ.

ކުރިއަށް 5 އަހަރުތެރޭ އަންހެނުން ތަރައްޤީކުރުމަށް ކުރާ މަސައްކަތުގައި ބޮޑު ކުރިއެރުމެއް، ޙާޞިލުކުރެވޭނެ ކަމަށް އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީ ފާހަގަކުރެވޭ، ދާއިރާތަކުގައި ދިރިއުޅުމުގެ ހަމަހަމަކަމެއް ދެކެވިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހަމަހަމަ ދިރިއުޅުމެއް،

ރައްކާތެރި، އުފާވެރި، އެންމެންގެ ބައިވެރިވުން އޮންނަ މުޖުތަމަޢުއަކަށްވާތަން ފެނިގެން ދިއުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭވޭސިޔަވުވެސެކެވެ.

މާތް الله އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތުގައި ބަރަކާތްލައްވާށިއެވެ. އާމީން.

ރޯޝައިނާ އާދަމް

އަންހެނުންގެ ރޫހުގެ ރައީސް

ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ޑިމޮކްރެޓިކް ޕާޓީ

<u>އެއްވަނަބައި</u>

އަންހެނުންގެ ސިޔާސީ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުން

ސިޔާސަތާ ގުޅޭ ހުށަހެޅުން

1. ސުރުޚީ

ލީޑަރޝިޕްގައި އަންހެނުން: ސިޔާސީ ދާއިރާއި ވެރިކަން ހިންގުމުގައި އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުމުގެ ތަސައްވުރު.

2. ފަސްމަންޒަރާއި ބޭނުންތެރިކަން

2.1 އަންހެނުންގެ ތަޢުލީމީ ފެންވަރު މަތިވެފައި އިޤްތިޞާދީ ކަންކަމުގައި އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން ބޮޑު ނަމަވެސް، ސިޔާސީ އަދި ކަންކަން ނިންމާ ފެންވަރުގެ މަޤާމުތަކުގައި އަންހެނުން ތަމްސީލުކުރާ މިންވަރު އަދިވެސް ވަރަށް ދަށެވެ. މިކަމަށް އެކި ހުރަސްތަކުގެ ތެރޭގައި:

- ސިޔާސީ ކަންކަމަށް އަހުލުވެރިވެފައިވާ މިންވަރު ކުޑަވުން
- ލީޑަރޝިޕް ތަމްރީނުތައް ލިބުމުގެ ފުރުޞަތު ހަނިވުން
- އިޖުތިމާޢީ އަދި ސަޤާފީ ހުރަސްތައް
- މާލީ ދަތިތައް
- ދަރިން ބެލުމާއި ވަގުތު ނެގުން ފަދަ އާއިލީ ޒިންމާތައް

2.2 އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން ވަރުގަދަކުރުމަކީ އިންސާފު ކަންކަމަށް ކޮންމެހެން ބޭނުންތެރި ކަމެކެވެ.

- އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން ހިމެނޭ، ފުރިހަމައަށް ތަމްސީލުކުރާ ވެރިކަމެއް ހިންގުން
- އާއިލާތަކާއި މުޖުތަމަޢުތަކަށް ފައިދާހުރި ސިޔާސަތުތަކެއް ކަނޑައެޅުން
- ޖިންސީ ހަމަހަމަކަމާ ގުޅޭ ގައުމީ ވަޢުދުތަކާ އެއްގޮތަށް މަސައްކަތްކުރުން

3. ސިޔާސަތުގެ މަޤްޞަދުތައް

1. ރަށު ފެންވަރުގައާއި ގައުމީ ފެންވަރުގައި ވެރިކަން ހިންގުމުގެ ނިޒާމުގައި އަންހެނުން އަމަލީގޮތުން ބައިވެރިވާ މިންވަރު އިތުރުކުރުން.
2. ރަށު ފެންވަރުގައާއި ގައުމީ ފެންވަރުގެ އިންތިޚާބުތަކުގައި ވާދަކުރާ އަންހެން ކެންޑިޑޭޓުން ތައްޔާރުކުރުމާއި ވާދަކުރާ އަންހެން ކެންޑިޑޭޓުންނަށް އެއްބާރުލުން ދިނުން.
3. ސިޔާސީ ދާއިރާގައި އަންހެނުން ބައިވެރިވުމަށް ހުރި ނިޒާމީ ހުރަސްތަކާއި އިޖުތިމާޢީ ހުރަސްތައް ނައްތާލުން.

4. އަންހެން ލީޑަރުން ތިބެންޖެހޭކަމަށް ގަބޫލުކޮށް އެކަމަށް މަސައްކަތްކުރާ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު އިތުރުކުރުން.
5. ރަށުގައި/ސިޓީގައި ގޮތް ނިސްބަތުގެ މަޝްވަރާތަކުގައި މިންވަރު ހަމަހަމަކަން ގާއިމުކުރުން ބާރުއެޅުން.

4. ސިޔާސަތު ތަންފީޛުކުރުމަށް ކުރަން ހުރަހާ ކަންކަން

4.1 ލީޑަރޝިޕަށް ތަމްރީނުކުރުމުގެ ޕްރޮގްރާމް

ކައުންސިލްތަކާއި އެން.ޖީ.އޯ. ތަކާއި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކާއި މަޖިލިސް އަދި މިނިސްޓްރީތަކާ ގުޅިގެން:

- ރީޖަނަލް ފޯރަމްތަކުން، ތަމްރީނުކުރުވުމާއި ތަމްރީންތަކަށް ކުރިއަރުވައިދިނުން.
  - ރަށުގެ އަދި ގައުމުގެ ހިންގުމުގެ ނިޒާމުތައް
  - ރައްޔިތުންގެ މަޞްލަޙަތު
  - އާންމު ތަނުގައި ވާހަކަދެއްކުމާ ވަކާލާތުކުރުން
  - ސިޔާސަތު އެކުލަވާލުމާއި ބަޖެޓް ތައްޔާރުކުރުން
- މޮކް ކައުންސިލް ސެޝަންތަކާއި ބަހުސްތައް އިންތިޒާމުކުރުން

އަމާޒު: އަހަރަކު މަދުވެގެން ކައުންސިލާއި ޑަބްލިޔު.ޑީ.ސީ އިން ކަނޑައަޅާ އަދަދަކަށް އަންހެނުން ތަމްރީނުކުރުން

4.2 އަންހެން ކެނޑިޑޭޓުންނަށް އެޑްވޮކަސީ ޓްރޭނިންގުގެ ޕްރޮގްރާމް

- އިންތިޚާބަށް ކުރިމަތިލާން އުޅޭ އަންހެނުންނަށް އިންތިޚާބުގެ ކުރިން އެޑްވޮކަސީ ޓްރޭނިންގް ޕްރޮގްރާމްތަކެއް ގާއިމުކުރުން:
  - ކުރިމަތިލުމުގެ އިޖުރާއަތްތަކާ ގުޅޭ އިރުޝާދު
  - ކެމްޕޭން ސްޓްރެޓެޖީ ފޯމިއުލޭޓްކުރުން
  - މުޢާމަލާތުކުރުމާއި މީޑިއާ ތަމްރީން
  - ކެމްޕޭން ފައިސާ ހޯދުން ގޮތްތައް
- ކެމްޕޭން ބޭނުންވާ ވަސީލަތްތައް (ތަންތަނާއި ތަކެތި) ގުޅިގެން ބޭނުންކުރުވުން މަގުފަހިކޮށްދިނުން

އަމާޒު: ކައުންސިލާއި ޑަބްލިޔު.ޑީ.ސީ އިން ކަނޑައަޅާ އަދަދަކަށް، ކޮންމެ އިންތިޚާބީ ދައުރެއްގައި އިންތިޚާބުތަކަށް ކުރިމަތިލާ އަންހެނުން ހޯދުން.

4.3 މެންޓަރޝިޕް އަދި ނެޓްވޯކިންގ ޕްރޮގްރާމް

- ލީޑަރޝިޕް ނުކުންނަން ބޭނުންވާ އަންހެނުންނާއި ތިރީގައިވާ ފަރާތްތަކާ ގުޅުވައިދިނުން:
  - މިހާރުގެ/ކުރީގެ ކައުންސިލް/ބޯޑު/ޕާޓީ/ސިޔާސީ ޕާޓީގެ ލީޑަރުން، ނުވަތަ މިހާރުގެ/ކުރީގެ ކެބިނެޓް/ސްޓޭޓް/ޑެޕިއުޓީ މިނިސްޓަރުން
  - ޕްރޮފެޝަނަލުން އަދި މުޖުތަމަޢުގެ އިސްފަރާތްތައް
- ނެޓްވޯކިންގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ބޭއްވުން

4.4 އަމަލީ ގޮތުން ކުރިމަތިވާ ހުރަސްތައް ނައްތާލުން

ސިޓީ/ރަށު ކައުންސިލް މެދުވެރިކޮށް އިންތިޚާބު ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން:

- ތިރީގައިވާ ވަގުތުތަކުގައި ކުދިން ބަލަހައްޓައިދޭނެ ހިދުމަތް (ޗައިލްޑްކެއަރ) ފޯރުކޮށްދިނުން:
  - އާންމު ޖަލްސާ ބައްދަލުވުންތައް ބޭއްވޭ ގަޑީގައި
  - ތަމްރީން ޕްރޮގްރާމްތައް ބޭއްވޭ ގަޑިތަކުގައި
- ބައްދަލުވުންތަކާ ގުޅޭ ތިރީގައިވާ ކަންކަން ކަށަވަރު ކުރުން:
  - ރައްކާތެރި، ފަސޭހައިން ދެވޭނެ ތަންތަނުގައި ބައްދަލުވުންތައް ބޭއްވުން
  - ހުރިހާ ފަރާތްތަކަށް ބައިވެރިވެވޭނެ ފަދަ ވަގުތުތަކުގައި ބައްދަލުވުންތައް ތާވަލުކުރުން

4.5 ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުމާއި އަންހެނުންނާ ގުޅޭގޮތުން އަންނަ އިޖުތިމާޢީ އާދަކާދަތައް ބަދަލުކުރުން

- އަންހެނުންގެ ލީޑަރޝިޕް ކުރިއެރުވުމަށް ކެމްޕެއިންތައް ހިންގުން:
  - މީސްމީޑިއާގައި ޕްރޮމޯޓްކުރުން
  - މުޖުތަމަޢުގައި ބޭއްވޭ އާންމު ހަރަކާތްތައް
  - ފިރިހެނުންނާއި އާއިލާތައް ބައިވެރިވާ އާންމު ޖަލްސާތައް

4.6 މުއައްސަސީ އޮނިގަނޑުގެ ތެރެއިން ދި ޖެންޑަރުގެ ބައިވެރިވުން ހޯދުމަށް އެޅޭ ފިޔަވަޅުތައް

- ކައުންސިލް ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ވާހަކަދެއްކުމުގެ ހަމަހަމަ ފުރުޞަތު ކަށަވަރުކުރުން
- ކޮމިޓީތަކުގައި ޖިންސުގެ މެންބަރުން ހަމަހަމައަށް ތަމްސީލުވުމަށް ބަރުއަޅުން
- ސިޔާސަތުތައް ރޭވުމުގައި ޖިންސުގެ ނަޒަރިއްޔާތު/ޖެންޑަރ ޕާސްޕެކްޓިވް ހިމެނުން

4.7 ޒުވާނުންނާއި މަދަނީ ބައިވެރިވުން

- ސްކޫލްތަކާއި ޒުވާނުންގެ ޖަމްޢިއްޔާތަކާ ގުޅުން:

- މަދަރުސީ ތަޢުލީމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން
- ޖުވާނުން އަންހެނުންގެ ހިއްސާ ބޮޑުކޮށް ޖުވާނުންގެ ކައުންސިލްތައް އުފެއްދުން

- އެޑިއުކޭޝަން މިނިސްޓްރީއާ ގުޅިގެން ދަރިވަރުންގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ލީޑަރުންނަށް ލީޑަރޝިޕް ތަމްރީން ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން

5. ތަންފީޒީ އޮނިގަނޑު

އިސްކޮޅު ހަރަކާތްތެރިވާ މުއައްސަސާ:

- ސިޓީ/ރަށުގެ އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީތައް

މައިގަނޑު ބައިވެރިން:

- ކައުންސިލް
- މަދަރުސީ ޖަމުޢިއްޔާތައް (ޕީޓީއޭ އަދި އިންޓަރެކްޓްކްލަބް)
- ތަޢުލީމީ މުއައްސަސާތައް
- ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީތައް
- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް
- ސިޔާސީ ޕާޓީތައް

ތަންފީޛުކުރާނެ މަރުޙަލާތަކުގެ ތާވަލު

މަރުޙަލާ 1:

- ސާވޭ ހެދުން
- ޕްރޮގްރާމް ފަރުމާކުރުން
- ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކާ މަޝްވަރާކުރުން
- ބައިވެރިން ހޯދުން

މަރުޙަލާ 2:

- ތަމްރީން ޕްރޮގްރާމްތައް ފެށުން
- ތަޖުރިބާހުރި ހަކާއުކަ ވަގުތުތަކުގެ ތެރެއިން އުނގެނުމުގެ (މެންޓަރިންގް) ޕްރޮޖެކްޓް އިންތިޒާމުކުރުން
- ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ކެމްޕޭންތައް ފެށުން

މަރުޙަލާ 3:

- ކެންޑިޑޭޓުން ތައްޔާރުކުރުމަށް އެހީތެރިވުން
- މޮނިޓަރކުރުމާއި އިވެލުއޭޓްކުރުން
- ސިޔާސަތުތައް އިޞްލާހް ހަރުދަނާކުރުން

6. ބަޖެޓާ ގުޅޭ ކަންކަން

- ޚަރަދުތަކަށް ފައިސާ ހޯދުމުގެ ގޮތުގައި:
  - ސްކޫލް/ރަށު ކައުންސިލް އަދި ޕީޓީއޭ.ޖީ.އެސް. ބަޖެޓުން
  - ގައުމީ ފެންވަރުގެ މުނާޅީގެ ހަރަކާތާ ގުޅޭ ޕްރޮގްރާމްތަކުން
  - ޤައުމީ އަދި ބައިނަލްއަގުވާމީ އެން.ޖީ.އޯ. ތަކާއި ޕްރައިވެޓް ސެކްޓަރ (ސީ.އެސް.އާރު) އާ ގުޅިގެން
- މައިގަނޑު ހަރަދު ހިނގާނެ ދާއިރާތައް:
  - ތަމްރީން ޕްރޮގްރާމްތައް
  - ހޯސްޓްކުރަކަން އިތުރުކުރުމުގެ ކޮމްޕިޓިޝަންތައް
  - ކުދިން ބަލަހައްޓައިދޭ ހިދުމަތް (ޓީމް ލީޑަރުން)
  - އިނާމު މުސާބަޤާތަކުގައި

7. މުސާބަޤާތް ބަލާ ވަޒަންކުރުން (ޓްރޭނިންގ އެންޑް އިވެލުއޭޝަން)

- ކޮމިޓީ މީހުން މިންގަނޑުތައް ނެގުމަށް "ކީ ޕަރފޯމަންސް އިންޑިކޭޓަރސް"
  - އަހަރަކު ތަމްރީން ފުރިހަމަކުރާ އަންހެނުންގެ އަދަދު
  - ކައުންސިލް ބައްދަލުވުންތަކުގައި އާންމު މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތަކުގައި ބައިވެރިވާ އަންހެނުންގެ އަދަދު
  - ލޯކަލް އަދި ގައުމީ އިންތިޚާބުތަކުގައި ވޯޓުލާ އަންހެނުން ކެންޑިޑޭޓުންގެ އަދަދު
  - އަންހެނުން ލީޑަރުން ތިބޭ ސިޔާސީ ޕާޓީތަކާއި މުއައްސަސާތަކުގެ ޢަދަދު
  - އާންމު މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތަކުގައި އަންހެނުން ބައިވެރިވާ ނިސްބަތް
  - ވޯޓަރުންގެ ބައިވެރިވުމާއި ވަކިވަކި ކުދިކުދި ބައިތަކުގެ ޕްރޮގްރާމް (ޕްރޮޖެކްޓް) ގެ ދަށުން ގުޅިގެން ހިންގާ (ޕްރޮޖެކްޓް-ޕްރޮގްރާމް) ހިސާބުން ކުރެވޭ ކަންތައް

- ރިޕޯޓުކުރުން:
  - އަހަރަކު 1 ފަހަރު ޕްރޮގްރެސް ރިޕޯޓް ހުށަހެޅުން
  - ކުދި ބޮޑެތި ރިވިއު (3 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށް
  - އެންމެ ފަހުގެ އިވެލުއޭޝަން (5 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށް)
  - ކައުންސިލްގެ ވެބްސައިޓުތަކުގައި ގުޅުވާލާފައި އެންމެންނަށް ހާމަކޮށްދޭ ގޮތުގައި މަޢުލޫމާތު ދިނުން

8.އުންމީދުކުރާ ނަތީޖާތައް

- އަންހެނުން ލީޑަރުންގެ ގޮތުގައި އަދާކުރާ ދައުރު ސިޔާސީ އަދި އިޖުތިމާއީ ގޮތުން އިތުރުވުން
- އަންހެނުން ލީޑަރުން ތިބޭ ސިޔާސީ ޕާޓީތަކާއި މުއައްސަސާތަކުގެ އަދަދު އިތުރުވުން

- އިންތިޚާބުތަކުގައި ވާދަކުރާ އަންހެނުން ކެންޑިޑޭޓުންގެ އަދަދު އިތުރުކުރުން
- އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން ހިމެނޭ، ރައްޔިތުންގެ ބޭނުންތަކަށް އިޖާބަދޭ ލީޑަރޝިޕް ގަވަރނަންސްއާއި ގުޅުވުން
- ޑިޖިޓަލްސްޕޭސްގެ މަގުމަތިތަކުގައި އަންހެނުން ތިބުން ދުޅަހެޔޮކަމާއި ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކޮށް، ދިގު ރާސްތާގައި އިތުރުވެގެން ދިއުން.

9. ނިންމުން

މި ސިޔާސަތަކީ ރަނގަޅަށް އިންތިޒާމުކުރެވިގެން ، ނަތީޖާ ހާސިލުކުރެވޭނެ ފުރުޞަތުތަކެއް، ސިޓީ/ރަށު ކައުންސިލްތަކާއި އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީތައް ގުޅިގެން، ސިޔާސީ ދާއިރާގައި އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން ވަރުގަދަކުރުމަށް އެކުލަވާލާފައިވާ މަގުފަހިކޮށްދޭ ލިޔުމެކެވެ. ނިޒާމީ ގޮތުންނާއި އަމަލީ ގޮތުން ސިޔާސީ ދާއިރާގައި އަންހެނުންނަށް ކުރިމަތިވާ ހުރަސްތަކަށް ހައްލު ހޯދުމަށް، ސިޓީ/ރަށު ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން ހިމެނޭ ހިންގުމުގެ ނިޒާމެއް އޮތުމަށް، ނަމޫނާ ސިޓީ/ރަށު ކައުންސިލްތަކެއް ވެގެންދާނެއެވެ.

އަންހެނުންގެ ސިޔާސީ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުމާ ގުޅޭ 5 އަހަރުގެ އެކްޝަން ޕްލޭން (2031-2026)

ޖުމުލަ މަޤްޞަދު

ސިޔާސީ ދާއިރާގައާއި ހިންގުމުގެ ދާއިރާގައި އަންހެނުންގެ ނުފޫޒާއި، ބައިވެރިވުމާއި، ތަމްސީލުވާ މިންވަރު ބޮޑުތަކުން އިތުރުކުރުން.

ބޭސްލައިން (އަހަރު 0 – ކަނޑައެޅުމަށް)

ފުރަތަމަ 3 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި:

- ކައުންސިލް ބައްދަލުވުންތަކުގައި ބައިވެރިވާ އަންހެނުންގެ އިންސައްތަ (%)
- އާންމު މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތަކުގައި ވާހަކަދައްކާ އަންހެނުންގެ އިންސައްތަ (%)
- އެންމެ ފަހުން ބޭއްވުނު އިންތިޚާބުގައި ކުރިމަތިލި އަންހެން ކެންޑިޑޭޓުންގެ އަދަދު
- އިންތިޚާބުވެފައިވާ އަންހެން މެންބަރުންގެ އަދަދު
- އަންހެނުންގެ ލީޑަރޝިޕް ޕްރޮގްރާމުތަކާ ފިޔަވަޅުތަކުގެ އަދަދު

5 އަހަރަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އިސްތިރާޓީޖީ އަމާޒުތައް

- ކައުންސިލް ބައްދަލުވުންތަކުގައާއި އާންމު މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތަކުގައި މަދުވެގެން 50% އަންހެނުން ބައިވެރިވުން.
- ލޯކަލް ކައުންސިލް އިންތިޚާބުތަކަށް، ކައުންސިލްތަކާއި ޑަބްލިޔު.ޑީ.ސީ އިން ކަނޑައަޅާ އަދަދަކަށް، އަންހެން ކެންޑިޑޭޓުން ތަމްރީން ކުރުން.
- ލީޑަރޝިޕާއި ގަވަރނަންސްގެ ދާއިރާއިން، ކައުންސިލްތަކާއި ޑަބްލިޔު.ޑީ.ސީ އިން ކަނޑައަޅާ އަދަދަކަށް، އަންހެނުން ތަމްރީނުކުރުން.
- ދެމެހެއްޓެނިވި މެންޓަރޝިޕް އަދި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ ނިޒާމެއް ގާއިމުކުރުން
- އަންހެނުންގެ ލީޑަރޝިޕަށް ވަކާލާތުކުރާ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 20% އިތުރުކުރުން (ނުވަތަ ބޭސްލައިނަށް ބަލައި މިއަދަށްވުރެ މަތީ އަދަދެއް) އަދި މަދުވެގެން، ކައުންސިލްތަކާއި ޑަބްލިޔު.ޑީ.ސީ އިން ކަނޑައަޅާ އަދަދަކަށް، އަލަށް ފިރިހެން އެޑްވޮކޭޓުން ދެނެގަތުން
- އަންހެން ލީޑަރުންގެ ނެޓްވޯކެއް ގާއިމުކުރުން

1 ވަނަ އަހަރު: ބިންގާ އެޅުމާއި ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުން

މަޤްޞަދުތައް:

- ނިޒާމުތަކާއި، ޕާޓްނަރޝިޕްތައް އަދި ފުރަތަމަ މަރުހަލާގެ ޝައުގުވެރިކަން އުފެއްދުން
- މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކުގައި އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން އާންމު ކަމަކަށް ހެދުން
- ސިޔާސީ ދާއިރާގައި އަންހެނުންނަށް ހުރި ގޮންޖެހުންތަކާއި ޝައުގުވެރިވާ ދާއިރާތައް ދެނެގަތުމަށް ސާވޭއެއް ހިންގުން

ކުރަން ހުންނަ ކަންކަން:

- 'ވިމެން އިން ލީޑަރޝިޕް ޓާސްކްފޯސް' އުފައްދާލުން (ކައުންސިލް + އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީ + މުޖުތަމަޢުގެ ތެރެއިން 3 އަންހެން ލީޑަރުން)
- މުހިންމު ބައިވެރިންނާއެކު ގުޅުން ގާއިމުކުރުން:
  - ކައުންސިލް
    - ކައުންސިލްގެ ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ވާހަކަދެއްކުމުގެ ހަމަހަމަ ފުރުސަތު އަންހެނުންނަށް ކަށަވަރުކޮށްދިނުން.
    - ކޮމިޓީތަކުގައި ޖެންޑަރގެ ހަމަހަމަކަން ގާއިމުކުރުމަށް ބާރުއެޅުން

- ސިޔާސަތުތައް އެކުލަވާލުމުގައި ޖިންސުގެ ތަފާތުކުރުމެއް ނެތް ތަސައްވުރެއް ހެދުން
  - ލޯކަލް ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީ (LGA)
  - މަދުވެގެން 3 މަދަރުސީ ތަމްރީނާ (ރަށު ނުވަތަ ގައުމީ ފެންވަރުގެ 2 ތަމްރީނާ އަދި ބައިނަލްއަގުވާމީ 1 ތަމްރީނާ)
  - ތަޢުލީމީ މުއައްސަސާތައް – ސްކޫލްތައް، ޔުނިވަރސިޓީތައް، ޓްރެއިނިންގ މުއައްސަސާތައް
  - ގުޅުންހުރި ސަރުކާރުގެ ވުޒާރާތައް
  - ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
- މަސައްކަތްކުރާއިރު އޮތް ހާލަތު ދެނެގަތުމަށް ބޭސްލައިން ސާވޭއެއް ހިންގުމާއި، ކުރިމަގުގައި އަންހެން ލީޑަރުންނަށް ވެވިދާނެ ފަރާތްތަކާއި ހުރަސް އެޅިދާނެ ކަންކަން ދެނެގަތުން
- ދަރިވަރުންނަށް ހިއްސާކުރާ، ސިޔާސީ ދާއިރާގައި ހަރަކާތްތެރިވާ އަންހެން ދަރިވަރުންނަށް ދަސްކޮށްދީ ލީޑަރޝިޕް ޕްރޮގްރާމް އެކުލަވާލުމަށް އެޑްވޮކޭޓްކޮށް މިނިސްޓްރީއާއި މަޝްވަރާކުރުން
- ބައިނަލްއަގުވާމީ ތަމްރީނާއި ގުޅިގެން ޒުވާނުންނާއި ކުލަބު ދަރިވަރުންނަށް ތަމްރީން ސެޝަންތައް ހިންގުން
  - މަދަރުސީ ތަޢުލީމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން
  - އަންހެނުންގެ ބޮޑު ބައިވެރިވުމަށްޓަކައި ޒުވާނުންގެ ކައުންސިލްތައް ގާއިމުކުރުން
- ހުނަރު ބިނާކުރުމުގެ ކެމްޕޭން އިވެލިއުއޭޓްކުރުން ("ސީޓީ/ރަށް) އަންހެނުންނަކީ ލީޑަރުން")
  - ސޯޝަލް މީޑިއާގެ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރުން
  - މުޖުތަމަޢުގެ ހަރަކާތްތައް ބާއްވުން
  - ފިރިހެނުންނާއި އާއިލާތައް ބައިވެރިވާ އެންމެ މަޝްވަރާތައް ބާއްވުން
  - މީގެ ތެރޭގައި ކުޅިވަރުންނަށް ހުރަސް އާއިލީ ހަވީރުތަކާއި، ޑިބޭޓާއި ބައްދަލުވުންތައް ފަދަ ހަރަކާތްތައް ހިމެނިދާނެ
- ކޮންމެ ކައުންސިލަކުން އަހަރަކު ކައުންސިލާއި WDC/އާއްމު މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތައް ބޭއްވުން. މި ބައްދަލުވުންތަކަކީ:
  - ރައްކާތެރި، ފަސޭހައިން ދެވޭ ތަންތަނުގައި ބާއްވާ ބައްދަލުވުންތަކަކަށް ވުން
  - އެންމެހާ ބައިވެރިވާން ވަގުތުތަކަކާއި ތާވަލުކުރާ ބައްދަލުވުންތަކަކަށް ވުން
  - ހާއްސަކޮށް އަންހެނުންނަށް، އެކުވެރި މަޝްވަރާ މާހައުލެއް ކަނޑައެޅުވިފައިވާ ބައްދަލުވުންތަކަކަށް ވުން
  - ވަގުތަށް ކުދިންނާއި ހިލޭ ހަރަދުކޮށް އަންހެނުންނަށް ހިތްވަރު ބައްދަލުވުންތަކަކަށް ވުން
  - ކުދިން ބަލަހައްޓައިދޭނެ (ބޭބީސިޓަރ) ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުން
- އިތުރު އަންހެނުން ބައިވެރިވުމަށް ހިތްވަރު ދިނުމުގެ ގޮތުން:
  - ވަކިވަކިން ދައުވަތު ފޮނުވުން.
  - ބައިވެރިވި ފަރާތްތަކުގެ ހާޒިރީ ބެލެހެއްޓުމާއި، ބައްދަލުވުމުގެ ކުރިން އެފަރާތްތަކަށް ހިތްވަރު ދިނުމުގެ ގޮތުން ފޯނުކޮށް، ކުރިއަށް ހުރި ބައްދަލުވުންތަކުގައި ބައިވެރިވުމަށް ބާރުއެޅުން

- ބައްދަލުވުން ނިމުމަށްފަހު، ބައްދަލުވުމުގައި ވާހަކަދެއްކި އަންހެނުންނާ ވާހަކަދައްކައި، އެފަރާތްތަކުގެ ހިޔާލު ހޯދުމާއި، ދެން އެނޫން ބައްދަލުވުމެއްގައި ވާހަކަދައްކާނެ ހިތްވަރުދިނުން
- ބައިވެރިންނާ ފަރާތްތަކާ ގުޅައި، ބައިވެރިންގެ ސަބަބު އެދުންފުރުން

- ލީޑަރޝިޕް ޓްރެއިނިންގެ ޕްރޮގްރާމް (ކޯސް 1) ގައި ބަލާފައިވާބައިތައް:
    - ޖެންޑަރު އަދި ގައުމުގެ ހިންގުމުގެ ނިޒާމުތައް
    - ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
    - ޕަބްލިކް ސްޕީކިންގ (އާންމުކޮންތަނެއްގައި ވާހަކަ ދެއްކުން) އަދި އެޑްވޮކަސީ
    - ޕޮލިސީ އެކުލަވާލުމާއި ބަޖެޓް ތައްޔާރުކުރުން
    - ލީޑަރޝިޕްގައި ޖިންސީ ހަމަހަމަކަމުގެ މުހިންމުކަން

ކޮންސަލްޓަން މަދުވެގެން އެއް ތަމްރީން ސެޝަން ހިންގަންވާނެއެވެ. މިގައި ދެޖިންސުގެ ބައިވެރިން ހަމަހަމަވާންޖެހޭނެއެވެ. ބައިވެރިންގެ 60 އިންސައްތައަކީ ޒުވާނުންނަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ. އަދި މިދެ ތަމްރީނުގައި ލީޑަރޝިޕްގައި ޖިންސީ ހަމަހަމަކަމުގެ ކޮންސެޕްޓްތަކާ އިތުރުކުރުމާއި، އަންހެން ލީޑަރުންނަށް ތާއީދުކުރާ ފިރިހެނުން (މޭލް އެލައިޒް) ހޯދުމުގެ ބައެއް ހިމަނަންވާނެއެވެ.

- ބައްދަލުވުންތަކުގެ ތާރީޚުގައި ކުރިން ބޭނުންތަކުގެ އެޖެންޑާކަން (ކަލެންޑަރ ސްކެޖު) ތައްޔާރުކުރުން

ވަސީލަތްތައް

- (އަދަދު) އަންހެނުން ބައިވެރިވުން
- ލީޑަރުންގެ ގޮތުގައި ކުރިއަށް ދިޔުމަށް މަދުވެގެން (އަދަދު) އަންހެނުން ދެނެގަތުން
- މަދުވެގެން (އަދަދު) ފިރިހެން އެލައިޒުން ދެނެގަތުން
- އާންމު މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތަކުގައި އަންހެނުން ބައިވެރިވާ މިންވަރު 20 އިންސައްތައަށް އިތުރުކުރުން
- ކެމްޕެއިންކުރުމުގެ (އަދަދު) ހަރަކާތް ހިންގުން

ކޮންސަލްޓަންޓާއި ޔޫއެންޑީޕީ.ޔޫ.ސީ އިން، ސީޑީ/ޖަމްޢިއްޔާގެ އާބާދީގެ ނިސްބަތުން ބަލާ އަމާޒުކުރާ އަދަދުތައް ކަނޑައަޅާނެ

2 ވަނަ އަމާޒު: ގާބިލުކަން އިތުރުކުރުމާއި ބައިވެރިވުން

އިތުރު މަގުސަދުތައް

- ހުނަރުތައް އިތުރުކޮށް ތަޖުރިބާކުރުމާއި އަމަލީ ގޮތުން ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުން
- އަމިއްލަ ނަފްސަށް އޮންނަ އިތުބާރު ބޮޑުކުރުމާއި ހަރަކާތްތެރި އަންހެނުން އެކި ކަންކަމުގައި ފެންނަ މިންވަރު އިތުރުކުރުން.

- ތަމްރީނުދިނުމާއި ލީޑަރުން ދެމެހެއްޓުން

ކުރަންހުރިހާ ކަންކަން

ކުރިއަށްދާ ހަފްތާތަކުގައި

- ލީޑަރޝިޕް ޓްރެއިނިންގ (ކޯސް 2) ހިންގުން - މިދެ ޓްރޭނިންގ ޖަލްސާ ފިރިހެން އެޑްވޮކޭޓުން ހޯދުން ހިމެނޭ
- މުހިންމު ބައިވެރިންނާ ގުޅުން ދެމެހެއްޓުން:
  - ކައުންސިލް
  - ވުމަންސް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޮމިޓީ (އެލް.ޑީ.ސީ)
  - މަދަނީ ޖަމުޢިއްޔާތައް
  - ތަޢުލީމީ މުއައްސަސާތައް - ސްކޫލްތައް، ޔުނިވަރސިޓީތައް، ޓްރެއިނިންގ މުއައްސަސާތައް
  - ގުޅުންހުރި ސަރުކާރުގެ މިނިސްޓްރީތައް
  - ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް
- އިތުރު 3 މަދަނީ ޖަމުޢިއްޔާއަކާއި ގުޅުން ގާއިމުކުރުން
- ބައިނަލްއަގްވާމީ ޖަމުޢިއްޔާއަކާ ގުޅިގެން ޔޫތުންނަށް/ކޮލިޖު ދަރިވަރުންނަށް ތަމްރީން ސެޝަންތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- ހޯމްބޯޑިކުރުވުމުގެ ކެމްޕެއިން ("(ސިޓީ/ރަށް) އަންހެނުންނަށް ހިންގާނެ ") ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- ކައުންސިލް/ޑަބްލިއު.ޑީ.ސީ ގެ ކޯޑިނޭޓަރ އާއްމު މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- ބައްދަލުވުންތަކުގެ ވަގުތުގައި ކުރިން ބޭނުންކުރުމުގެ އެޖެންޑާއާ ގުޅޭގޮތުން ކުރިއަށް ގެންދިއުން

އަހަރު ހިނގަން ހަމަޖެހިފައިވާ ކަންތައްތައް

- ޖެންޑަރ ސެންސިޓިވް ޕްރޮގްރާމް އިމްޕްލިމެންޓްކުރުން ((އަމަލު) އަންހެނުންނަށް ޖެންޑަރ ހަމަހަމަކަމުގެ ސެޝަން)
  - އެޑްވޮކަސީ، ސިޔާސީ ޕާޓީތަކާއި، ސަރުކާރުގެ އިދާރާތަކާއި ޖެންޑަރ ހޯދުން. (ކުރީގެ ނުވަތަ މިހާރުގެ ކައުންސިލް/ޑަބްލިއު.ޑީ.ސީ/މަޖިލިސް ޖެންޑަރ ނުވަތަ ކަމަށް ކޮށްފައިވާ ސްޓާފް/ޓީޗަރުން މިނިސްޓްރީން، ފަންނީ މާހިރުން އަދި މުޖުތަމަޢުގެ އިސްވެރިން)
  - ޖެންޑަރ (ލީޑަރުންގެ ފަރާތުން ކަންކަން ދަސްކުރުން ބޭނުންވާ ފަރާތްތައް) ދެނެގަތުން
  - ޖެންޑަރހުނަރު ޖެންޑަރ ގުޅުވައިދިނުން
- ކައުންސިލުގެ ބައިވެރިވުމާއި އަންހެނުންގެ އަރައިގަތުމަށް އިންތިޒާމުކުރުން
- އެޖެންސީއަކުން މިނިސްޓްރީއާ ގުޅިގެން ސޯޝަލް ދަރިވަރުންގެ ބެލެނިވެރިން މެދު ލީޑަރުންނަށް ލީޑަރޝިޕް ތަމްރީން ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން

- މޮކް (ތަމްސީލީ) ކައުންސިލް ސެޝަންތަކާއި ބަހުސްތައް ތައްޔާރުކުރުން
- މީޑިއާގައި އަންހެން ލީޑަރުން ފެންނަ މިންވަރު އިތުރުކުރުން
- ތަމްރީން ލިބިފައިވާ ލީޑަރުންގެ އެލަމްނައި (Alumni) ނެޓްވަރކް ޖަމްޢިއްޔާއެއް އުފެއްދުން
- ނެޓްވޯކިންގ އިވެންޓެއް ބޭއްވުން

ލަނޑުދަނޑިތައް

- އިތުރު (އަދަދު) އަންހެނުން ތަމްރީނުކުރުން
- މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތަކުގައި އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން 30% އަށް އިތުރުކުރުން
- މަދުވެގެން (އަދަދު) އަންހެނުން އާންމު ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ގަވާއިދުން ވާހަކަދައްކުން
- ޑިސިޝަން މޭކިންގ ޕްރޮސެސްގައި (އަދަދު) އަންހެނުން ބައިވެރިކުރުން
- މަދުވެގެން އިތުރު (އަދަދު) ފިރިހެން އެޑްވޮކޭޓުން (ތާއީދުކުރާ ފަރާތްތައް) ހޯދުން
- ސިޔާސީ ދާއިރާއަކުން ޝައުގުވެރިވާ މަދުވެގެން (އަދަދު) ދަރިވަރުން ހޯދުން

ކައުންސިލްތަކާއި ޑަބްލިއު.ޑީ.ސީ އިން، ސިޓީ/ރަށުގެ އާބާދީގެ ނިސްބަތަށް ބަލާ އަމާޒުކުރާ އަދަދުތައް ކަނޑައެޅުން

3 ވަނަ އަހަރު: ކެންޑިޑޭޓަކަށް ވުމުގެ ކުރީގެ ތަމްރީނުތައް

އިތުރު މަޤްސަދުތައް

- ބައިވެރިވުމުގެ މަރުހަލާއިން ލީޑަރޝިޕަށް ތައްޔާރުވުމުގެ މަރުހަލާއަށް ބަދަލުވުން
- ގާބިލު ކެންޑިޑޭޓުން ތައްޔާރުކުރުން

ކުރަންހުރި ކަންކަން

ކުރިއަށްދާ ހަރަކާތްތައް

- ޖުވާން ފިރިހެން އެޑްވޮކޭޓުން ހިމެނޭގޮތަށް ލީޑަރޝިޕް ޓްރޭނިންގ (ކޯހު 3) ހިންގުން
- މުހިންމު ބައިވެރިންނާއެކު ގުޅުން ދެމެހެއްޓުން:
  - ކައުންސިލް
  - ލޯކަލް ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީ (އެލް.ޖީ.އޭ)
  - މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތައް
  - ތަޢުލީމީ މުއައްސަސާތައް – ސްކޫލްތައް، ޔުނިވަރސިޓީތައް، ޕޮލިޓެކްނިކް މުއައްސަސާތައް
  - ގުޅުންހުރި ސަރުކާރުގެ މިނިސްޓްރީތައް

- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

- އިތުރު 3 މަދަރުސީ ޤަވާއިދުއަސާސީއަކާއި ގުޅުން ޤާއިމުކުރުން
- ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޤަވާއިދުއާއި ގުޅިގެން ޖިންސުންނާއި ކުލަ ދަރިވަރުންނަށް ތަފާތު ސިޔާސަތުތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- ކުރިމަތިލާ ކެނޑިޑޭޓުންގެ ކޯޓާ ("ޒިޕް/ޒެބްރާ" އުސޫލުން ހިންގުން) ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- ކޮންމެ ވިލާ މަހާސަބު އިދާރާތަކުގައި ފާހަގަ ކުރެވޭ ބޭނުންތަކެއް ދުރުކުރުމަށް މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- ޖެންޑަރ ބަޖެޓް ތަރައްޤީ ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- ކައުންސިލްގެ ބައިވެރިވުމާއި އަންހެނުންގެ އަދަދު ފުރާނޭ ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- އާމްދަނީ މިނިސްޓްރީ ގުޅިގެން ދަރިވަރުންގެ ލީޑަރޝިޕް ތަމްރީން ކޯސްތަކަށް ޖެންޑަރ ތަރައްޤީ ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- މާލީ ކައުންސިލް ސިސްޓަމްތަކުގެ ބަޖެޓަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- އަންހެން ލީޑަރުން ދެމެހެއްޓުމަށް ފުރުސަތު މިނިވަން އިތުރުކުރުމުގެ ކޯޓާ ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- އަދަދު ތަމްރީނާ ލީޑަރުން އުވާލުމާއިގެ ހިމެނުން
- ނުބައިވަރުގެ އިޖްތިމާޢީ ބޭރުވުން
- ބައިނަލްއަޤުވާމީ ވަގުތުގައި ކުރިން ބޭނުންކުރުމުގެ އެކިފަރާތްތަކުން ފުރުސަތުދިނުން ކުރިއަށް ގެންދިއުން

<u>އަމަން ހިންގުން ހަމަޖެހިފައިވާ ހަރުކަށިތަކެއް</u>

- ކަނޑައެޅިފައިވާ ތަރައްޤީކުރުމުގެ ޕްރޮގްރާމް އިޖުރާއާތުކުރުން
- އަންނަނިވި ދާއިރާތަކުން ތަމްރީން ފުރުސަތުދިނުން:
  - ކުލަބުން ސްޕޯޓްސް
  - އާންމުންނާ މުއާމަލާތްކުރުމާއި ޚިޔާލު ފާޅުކުރުން
  - ސިޔާސަތު (ޕޮލިސީ) އެކުލަވާލުން
  - ކުލަބުތައް ހިންގާ ހުނަރު ބޮޑުތައް
- ކުލަބުތަކަށް ތަރައްޤީކުރުމަށް ބޭނުންވާ ކަރުދާސް ގެނައުމާ ރައްކާތެރިކަމާ/ބައިވެރިކަމާ ގުޅޭ ހުނަރު
- ކުލަބުތަކަށް ބޭނުންވާ ވަސީލަތްތައް (ބަޖެޓާއި ބަޖެޓު) އެކުލަވާލުމާއި ބޭނުންކުރުމާ ބޭނުންކުރުމަށް އިންތިޒާމު ހަމަޖެހުން
- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހާ ގުޅިގެން މަސް ޒުވާނުންނަށް ސިޔާސަތާއި މަޖިލިސް ތަޢާރުފުކުރުމަށް ބޭއްވުން
- ކުލަބު ބޭނުންހެދުމާއި ޓްރެއިނިންގ ޕްރޮގްރާމް ފޯރުކުރުން

ވަސީލަތްތައް

- އިތުރު (އަދަދު) އަންހެނުން ތަމްރީނުކުރުން
- މަދުވެގެން (އަދަދު) ކެންޑިޑޭޓުން ހޯދުން
- މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތަކުގައި އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން 35 އިންސައްތައަށް އިތުރުކުރުން
- މަދުވެގެން އިތުރު (އަދަދު) ފިރިހެން އެޑްވޮކޭޓުން ހޯދުން
- ސިޔާސީ ފަރާތްތަކުން ސަޕޯޓުލިބިދޭ މަދުވެގެން އިތުރު (އަދަދު) ދަރިވަރުން ދެނެގަތުން

ކޮންސަލްޓަންޓް ގެންދިޔުން.ޕީ.ސީ އިން، ސީޑީ/ކަރުގެ އާބާދީގެ ނިސްބަތަށް ބަލާ އަހަރުކުރާ އަދަދުތައް ކަނޑައަޅުން

4 ވަނަ އަމަލު: އިންތިޚާބަށް ތައްޔާރުވުމާއި އެޕްލިކަން ފޯމުކޮށްދިނުން

އިތުރު މަގްސަދުތައް

- އަންހެނުން އަމިއްލަޔަށް އިންތިޚާބުތަކުގައި ވާދަކުރަން ކަށަވަރުކުރުން
- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިންތިޚާބުގައި ވާދަކުރާ އަދި އިންތިޚާބުވާ އަންހެނުންގެ އަދަދު ފުރަގަސްކުރާ މިންވަރަކަށް އިތުރުކުރުން

ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން

<u>ހިނގުމުގެ ހަރަކާތްތައް</u>

- ލީޑަރޝިޕް ތަމްރީން (ކޯސް 4) ހިންގުން - މީގެ ތެރޭގައި ޖުމްލަ ފިރިހެން އެޑްވޮކޭޓުން ހޯދުން ހިމެނޭ
- މުހިންމު ބައިވެރިންނާއެކު ގުޅުން ދެމެހެއްޓުން:
  - ކައުންސިލް
  - ލޯކަލް ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީ (އެލް.ޖީ.އޭ)
  - މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތައް
  - ތައުލީމީ މުއައްސަސާތައް – ސްކޫލްތައް، ޔުނިވަރސިޓީތައް، ޓްރެއިނިންގ ސެންޓަރުތައް
  - ގުޅުންހުރި ސަރުކާރުގެ މިނިސްޓްރީތައް
  - ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
- އިތުރު 3 މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާއަކާއެކު ގުޅުން ގާއިމުކުރުން.
- ބައިނަލްއަގްވާމީ ޖަމްޢިއްޔާތަކާ ގުޅިގެން ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ދަރިވަރުންނަށް ތަމްރީން ސެޝަންތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން.

- ހޭލުންތެރިކަމުގެ ކެމްޕޭން ("އަންހެނުންނަށް އިސްނެގުން (ސިޓީ/ރަށް)") ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- ކޮންމެ ކުއާޓަރެއްގައި ބާއްވާ ކައުންސިލް/ޑބްލިއު.ޑީ.ސީ އާންމު މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- މެންބަރޝިޕް ޑްރައިވް ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- ކައުންސިލްގެ ބައިވެރިވުމާއެކު އަންހެނުންގެ އަހަރީ ފޯރަމް ބޭއްވުން
- އެޑިޔުކޭޝަން މިނިސްޓްރީއާ ގުޅިގެން ސްކޫލްތަކުގެ ދަރިވަރުންގެ ލީޑަރޝިޕް ތަމްރީން ޕްރޮގްރާމްތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- މަހު ކައުންސިލް ސެޝަންތަކާއި ބަހުސްތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- އަންހެން ލީޑަރުން މީޑިއާއަށް ފެންނަ މިންވަރު އިތުރުކުރުމުގެ ކެމްޕޭން ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- އަހަރު ތަމްރީނުވާ ލީޑަރުން، ލީޑަރުންގެ އެލުމްނައިގައި ހިމެނުން
- ނެޓްވޯކިންގެ އިވެންޓެއް ބޭއްވުން.
- ބައްދަލުވުންތަކުގެ ވަގުތުގައި ކުދިން ބެލެހެއްޓުމުގެ އެރިޔާކަށް ފޯރުކޮށްދިނުން ކުރިއަށް ގެންދިއުން.

އަހަރު ހިނގަން ހަމަޖެހިފައިވާ ހަރަކާތްތައް

- ކެންޑިޑޭޓުންނަށް ސީދާ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން:
  - ކެމްޕޭން ރޭވުން
  - ފަންޑްރެއިޒިން ހޯދުން
  - މީޑިއާ އެކްސްޕޯޝަރ
  - ވޯޓު ހޯދުން
  - އާންމުންނާ ގުޅުން ބަދަހިކުރުމުގެ ހުނަރުތައް ތަރައްގީކުރުން
- އަންހެނުންނަށް ވޯޓު ދިނުމަށް ހިތްވަރުދޭ އާންމު ކެމްޕޭންތައް ހިންގުން
- މަދުވެގެން 10 އިންސައްތަ ޖިންސީ ހަމަހަމަކަމަށް އަމާޒުވާ ސުވާލުތައް ހިމެނޭ ގޮތަށް ކެންޑިޑޭޓުންގެ ބަހުސްތައް އިންތިޒާމުކުރުން

ޓާގެޓްތައް

- ކައުންސިލް/ޑބްލިއު.ޑީ.ސީ އިންތިޚާބަށް މަދުވެގެން (އަދަދު) އަންހެން ކެންޑިޑޭޓުން ތަމްރީން ކުރުން
- މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތަކުގައި އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން 40 އިންސައްތައަށް އިތުރުކުރުން
- ކެމްޕޭން ހަރަކާތްތަކާއި ލީޑަރޝިޕްގައި އަންހެނުން ފެންނަ މިންވަރު މަދުވެގެން 50 އިންސައްތައިގައި ހުރުން
- މަދުވެގެން (އަދަދު) އިތުރު ފިރިހެން އެޑްވޮކޭޓުން ދެނެގަތުން
- ސިޔާސީ ދާއިރާއަށް ޝައުގުވެރިވާ މަދުވެގެން އިތުރު (އަދަދު) ދަރިވަރުން ދެނެގަތުން

ކައުންސިލްތަކާއި ޑަބްލިއު.ޑީ.ސީ އިން، ސީޕީ/ރަށުގެ އާބާދީގެ ނިސްބަތަށް ބަލާ އަމާޒުކުރާ އަދަދުތައް ކަނޑައެޅުން.

5 ވަނަ އަމަލު: އަންހެނުން ސިޔާސީ ދާއިރާގައި އިސްނެގުމުގެ ސިޔާސަތުތައް ވަރުގަދަކުރުމާއި ތަތްބީޤު މަރުޙަލާ ފުރުން

އިތުރު މަގުސަދުތައް

- ލޯކަލް ކައުންސިލްތަކާއި ޑަބްލިއު.ޑީ.ސީ އިންތިޚާބުގައި ވާދަކުރާ އަދި އިންތިޚާބުވާ އަންހެނުންގެ އަދަދު ފާހަގަކުރެވޭ މިންވަރަކަށް އިތުރުކުރުން
- ކާމިޔާބު ޕްރޮގްރާމްތައް މުއައްސަސާގެ ނިޒާމުގެ ތެރެއަށް ވެއްދުން (އިންސްޓިޓިއުޝަނަލައިޒް)

ކުރަންހުރި ކަންކަން

ހިނަގުންދާ ހަރަކާތްތައް

- ލީޑަރޝިޕް ޓްރޭނިންގ (ކޯސް 5) ހިންގުން - މިގެ ތެރޭގައި ޖާގާ ފިރިހެން އެބްޒާވަރުން ހޮވުން ހިމެނޭ
- ކުރިން ބައިވެރިންނާއެކު އޮންނަ ގުޅުން ދެމެހެއްޓުން:
  - ކައުންސިލް
  - ލޯކަލް ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީ
  - މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތައް
  - ތަޢުލީމީ މުއައްސަސާތައް – ސްކޫލްތައް، ޔުނިވަރސިޓީތައް، ޕޮލިޓެކްނިކް މުއައްސަސާތައް
  - ގުޅުންހުރި ސަރުކާރުގެ މިނިސްޓްރީތައް
  - ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
- އިތުރު 3 މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާއަކާއެކު ގުޅުން ގާއިމުކުރުން
- ޖެންޑަރާއި ކޯޓާ ދަރިވަރުންނަށް އަމާޒުކޮށްގެން ބައިނަލްއަގުވާމީ ޖަމްޢިއްޔާއަކާ ގުޅިގެން ލީޑަރޝިޕް ޓްރޭނިންގއެއް ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ކެމްޕޭން ("އަންހެނުންނަށް ހިންގޭނޭ (ސީޕީ/ރަށް)") ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- ކޮންމެ ކުއާޓަރު އެއްފަހަރު ބާއްވާ ކައުންސިލް/އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީގެ އާންމު މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން

- ޖެންޑަރސެޓީ ޕްރޮގްރާމު ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- ކައުންސިލުގެ ބައިވެރިވުމާއެކު އަހަރީ އަންހެނުންގެ ފޯރަމް ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- އެޗްއައިވީ ސަރަސް މިނިސްޓްރީއާ ގުޅިގެން ދަރިވަރުންގެ ޓީޗަރުންނަށް ޓީޗަރސެޓީ ތަމްރީން ޕްރޮގްރާމްތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- މޫނު ކައުންސިލް ސޯޝަލްމީޑިޔާގައި ބަހުސްތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- އަންހެން ވިޔަފާރި ތިޔާގައި އިސްތިޤްރާރުކުރުމުގެ ކެމްޕޭން ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- އަތޮޅު ތަމްރީނާ ވިޔަފާރި، ވިޔަފާރީގެ އެމްބަސީގައި ހިމެނުން
- ނޫސްވެރިންގެ އެއް ހަރަކާތް ބާއްވުން
- ބައިދަރުވުންތައް ކުރިއަށްދާއިރު ކުރިން ބަލަހައްޓަވާ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން ކުރިއަށް ގެންދިއުން

އަތޮޅު ހިންގުން ހަމަޖެހިފައިވާ ހަރަކާތްތައް

ކައުންސިލް/އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީ ކުންފުނިތަކުން ސިޔާ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން:

- ○ ކުމްޕެނީ ރަޖިސް
- ○ ވޯކްޝޮޕް އަދި ކުރުން
- ○ މީޑިއާ އެކްސްޕޯޝަރ
- ○ އާންމުންނާ މުއާމަލާތްކުރުމުގެ ހުނަރު ތަރައްޤީކުރުން
- އަންހެނުންނަށް ވޯޓް ދިނުމަށް ހިތްވަރު އާންމު ކުމްޕެނީތައް ހިންގުން
- މަޖިލިސް 10% ޖިންސީގެ ހަމަހަމަކަމަށް އަމާޒާ ސްޓޭޓުތައް ހިފުން ގޮތަށް ކުންފުނިތަކުގެ ބައިސްކޯތައް އިންތިޒާމުކުރުން
- ހިންގުމ ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ ތެރެއިން ކުރިއާއި ޕްރޮގްރާމްތައް ފާހަގަކޮށް ކައުންސިލުގެ ސިޔާސަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ރަސްމީކޮށް ހިމެނުން
- ހިންގުމުގެ ދާއިރާގައި އަންހެނުންގެ ދައުރާ ބަހާ ރިފޯޓު - (ސިޓީ/ރަށް) ސަރަޙައްދުކުރުން

ވަސީލަތްތައް

- މަސްވެރިކަމުގައި 50% އަންހެނުން ބައިވެރިވުން
- ޖުމްލަ (އަދަދު) އަންހެނުން ގިނަ އަންހެނުން ތަމްރީނުކުރުން
- މަޖިލީހުން (އަދަދު) އަންހެނުން ހިންގުމުގެ ނިޒާމުގެ ތެރޭގައި އަމަލީގޮތުން ބައިވެރިވުން
- ކުމްޕެނި ހަރަކާތްތަކާއި ވިޔާގައި މަޖިލީހުން 50% އަންހެނުން ފެނުން
- މަޖިލީހުން (އަދަދު) ފިރިހުން އެޖެންޑާތަކުން (ތެއިދުކުރާ ފަރާތްތައް) ހުރިފައިވުން

- ސިޓީސީ ދާއިރާއަށް ޝަހާދަތުލިބިފާ މަދުވެގެން (އަދަދު) ދަރިވަރުން ހޮވިފައިވުން
- އަންހެން ލީޑަރުންގެ އެލަމްނައިއެއް ގާއިމުކުރެވިފައިވުން
- މެންޓަރިންގެ ޕްރޮގްރާމެއް ގާއިމުކުރެވިފައިވުން
-
- ކައުންސިލް/އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީގެ އިންތިޚާބަށް މަދުވެގެން (އަދަދު) އަންހެން ކެންޑިޑޭޓުން ތަމްރީންކުރެވިފައިވުން

ކައުންސިލާއި ޑަބްލިޔު.ޑީ.ސީ އިން، ސިޓީ/ރަށުގެ އާބާދީގެ ނިސްބަތަށް ބަލާ އަމާޒުކުރާ އަދަދުތައް ކަނޑައެޅުން

ސިޓީސަތުތައް ތަންފީޛުކުރެވޭ މިންވަރު ބަލާ ދިރާސާކުރާ އިންޑިކޭޓަރު

ކާމިޔާބީ މިނުން މިންގަނޑުތައް (ކޮންމެ އަހަރެއްގެ ނިޔަލަށް)

- ތަމްރީން ދެވުނު އަންހެނުންގެ އަދަދު
- މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތަކުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުން ޚިޔާލު ފާޅުކުރި މިންވަރު
- މެންޓަރިންގް ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ބައިވެރިވި އަންހެނުންގެ އަދަދު
- ފިރިހެން އެޑްވޮކޭޓުންގެ އަދަދު
- ކުރިމަތިލި އަންހެން ކެންޑިޑޭޓުންގެ އަދަދު

ރިޕޯޓުކުރުން

- އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީން ނެރޭ އަހަރީ އާންމު ރިޕޯޓް
- މިޑް-ޓާމް ރިވިއު (3 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށް)
- ފައިނަލް އިވެލުއޭޝަން (5 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށް)

ވަސީލަތްތައް ހޯދާނެގޮތް

- ކައުންސިލް ބަޖެޓުން ކަނޑައެޅޭ މިންވަރު
- ޤައުމީ ފަންޑުތަކުގެ ޖެންޑަރ ޕްރޮގްރާމްތައް
- އެން.ޖީ.އޯ ތަކާއެކު ޝަރާކަތު ޕާޓްނަރޝިޕްތައް
- ޕްރައިވެޓް ސެކްޓަރުގެ ސީ.އެސް.އާރު އިނިޝިއޭޓިވްސް
- ފަންޑް ރެއިޒިންގ ހަރަކާތްތައް

ރިސްކް މެނޭޖްމަންޓް

ގޮންޖެހުންތައް:

- ސަގާފީ ގޮތުން ހުރި ހުރަސްތައް
- ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި ބައިވެރިވުން ކުޑަވުން
- ބަދްރީސަންވަރު ހަރަކާތްތަކާ ދުރުވުން

ހައްލު:

- ފިރިހެންނާއި މުޖުތަމަޢުގެ އިސްފަރާތްތައް ކުރިއާލާ ބައިވެރިކުރުވުން
- ފުދުންތެރި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން (އެއްވަރަކު ހިންގާ ޕްރޮގްރާމެއްގެ ބަދަލުގައި)
- އަމަލީ ގޮތުން ދިމާވާ ދަތިތަކަށް ހައްލު ހޯދައިދިނުން (ކުދިން ބެލެހެއްޓުން، ތާވަލުކުރުން، ދަތުރުފަތުރު)

މިކަން ކާމިޔާބުވޭން ގޮތް

- ކުރު މުއްދަތުގެ މަޝްރޫއުތަކުގެ ބަދަލުގައި 5 އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި ހަރަކާތްތައް ކުރިއަށްގެންދިއުން
- އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީއާއި ކައުންސިލާ ދެމެދު އޮންނަ ވަރުގަދަ ގުޅުން
- ނަތީޖާތައް ސާފުކޮށް ބަލަމުންދިއުން
- ގިނަ އަދަދެއްގެ ކެންޑިޑޭޓުން އަމާޒުކޮށްގެން، އެކަށީގެންވާ އެހީތެރިކަން އެމީހުންނަށް ނުލިބި ދިއުމުގެ ބަދަލުގައި، މަދު އަދަދެއްގެ ސީރިއަސް ކެންޑިޑޭޓުން ފުރިހަމަ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން

ދެވަނަބައި

ވިޔާފާރިއާއި އަމިއްލަ މަސައްކަތްތެރިކަމުގައި އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުން

ސިޔާސަތާ ގުޅޭ ހުށަހެޅުން

1. ސުރުޚީ

"ވިޔާފާރީގައި އަންހެނުން: މުޖުތަމަޢުއަށް ދެވެން އިގްތިސާދީ ބާރުވެރިކަން އިތުރުކުރުމަށް އެކުލަވާލެވޭ ސްޓްރެޓެޖީ

2. ފަސްމަންޒަރާއި ބޭނުން ތެރިކަން

ދިވެހި މުޖުތަމަޢުތަކުގައި، ހާއްސަކޮށް މާލެ ފަދަ ތޮއްޖެހިފައިވާ ސަރަހައްދުތަކާއި އަތޮޅުތަކުގެ ރަށްރަށުގައި، އަންހެނުން ވިޔާފާރީގެ ތެރެއަށް ވަދެގަތުމާއި ވިޔާފާރި ދެމެހެއްޓުމަށް ގޮންޖެހުންތަކާއި ކުރިމަތިވެއެވެ. މި ގޮންޖެހުންތަކުގެ ތެރޭގައި:

- މާލީ އެހީތެރިކަން ލިބުމުގެ ދަތިތައް
- އިންތިޒާމުވެގެން ހިންގާ ވިޔާފާރީގެ ތަމްރީނުތައް މަދުވުން
- މާކެޓް ވާސިލުވުމުގައި ހުރި ހުރަސްތައް
- އާއިލީ ޒިންމާތަކާއި ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ސަބަބުން ވަގުތު މަދުވުން

މިފަދަ ގޮންޖެހުންތައް ހުރި ނަމަވެސް، އަންނަނިވި ދާއިރާތަކުން އަންހެނުންނަށް ބޮޑެތި ފުރުޞަތުތައް އެބަ ހުޅުވޭ.

- ގޭގައި ތިބެގެން ކުރާ މަސައްކަތްތައް (ކާބޯތަކެތި ތައްޔާރުކުރުން، ފެހުން، އަތްތޮޅި މަސައްކަތް)
- ފަތުރުވެރިކަމާއި ގުޅުން ހުރި މަސައްކަތްތައް (ގެސްޓްހައުސް، ކޭޓަރިން، ގެސްޓްރޮނޮމީ ތަޖުރިބާތައް)
- ޑިޖިޓަލް އަދި އޮންލައިން ހިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ މައްޗަށް ބިނާވާ ވިޔާފާރިތައް

އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާތަކާއި ކައުންސިލްތަކާއި ގުޅިގެން ވިޔަފާރިކުރުމާއި ކުރިއަރުވާ މަސައްކަތުގެ ނެޓްވޯކްތައް ގާއިމުކުރުމާއި، ގޭބިސީތަކުގެ އާމްދަނީ އިތުރުކުރުމާއި، ރަނގަޅު އިގްތިސާދީ ކުރިއެރުމަކަށް، ޖިންސީ ހަމަހަމަކަމަށް މަގު ކުރިއަށްދާނެއެވެ.

3. ސިޔާސަތުގެ މަގުސަދުތައް

1) އާމްދަނީ ހޯދުމުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި އުޅޭ އަންހެނުންގެ އަދަދު އިތުރުކުރުން

2) ދުވަހުއްބެހިލި ވިޔަފާރިތައް ފެށުމާއި ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް އަންހެނުންނަށް އެހީތެރިވުން
3) މާލީ އެހީތެރިކަމާއި، ތަމްރީނާއި، މާކެޓިންގ ފަސޭހަކުރުމުގެ ފުރުސަތު ފަހިކޮށްދިނުން
4) އަންހެން ވިޔަފާރިވެރިންނަށް ފަހި މާރުކެޓެއް ގާއިމުކޮށްދިނުން

4. މައިގަނޑު އިސްލާޙީ ދާއިރާތައް

4.1 ހުނަރު ތަރައްޤީކުރުމާއި ވިޔަފާރީގެ ތަޖުރިބާ

ކުރަން ހުރި ހަރަކާތްތައް

ކުރުމުގެ އިޤްތިޞާދީ އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޯޕަރޭޝަން ކުރަން ކަން ކަން:

- އެކި ފަންތީތަކަށް ބާލާފަދަ ތަޖުރިބާ ފޯރުކޮށްދޭ ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން:
  - އަސާސީ ފަންތި: މާލީ ހުނަރުތަކާއި، އައު ކަސްޓަމަރުން، ބަޖެޓް ތައްޔާރުކުރުން
  - މެދު ފަންތި: ވިޔަފާރި ރާވުން، މާކެޓިންގ، ކަސްޓަމަރުންނަށް ހިދުމަތް ދިނުން
  - މަތީ ފަންތި: ވިޔަފާރި ފުޅާކުރުން، ޑިޖިޓަލް މާކެޓިންގ، ސަޕްލައި ޗެއިން މެނޭޖުކުރުން
- ވަކި ދާއިރާތަކަށް ހާއްސަ ތަޖުރިބާއެއް ދިނުން، މިސާލަކަށް:
  - ކާބޯތަކެތި އުފެއްދުމާއި ބަންދުކުރުން
  - ފަތުރުވެރިކަމުގެ ހިދުމަތްތައް (ހޯމްސްޓޭ، ގެސްޓްހައުސް، ގައިޑުކުރުން)
  - ފެހުމާއި އަތްމަސައްކަތް
  - ޑިޖިޓަލް ހުނަރުތައް (ސޯޝަލް މީޑިއާ މެނޭޖުކުރުން، އީކޮމަރސް، ގްރެފިކް ޑިޒައިން ޕްރޮގްރާމްތައް)

ތަންފީޒުކުރުން

- ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރާނެ ފަރާތްތައް
  - ރަށުގެ ނުވަތަ ސިޓީގެ (ލޯކަލް) ވިޔަފާރިތައް
  - ތަޖުރިބާދާރު މުދައްރިބުން
  - ޖަމިއްޔާ ޖަމާޢަތްތައް
  - ސަރުކާރުގެ މުއައްސަސާތައް
- ހަރަދު ކުޑަކުރުމަށްޓަކައި ކުންފުނިތަކުގެ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރުން

ފައިސާ ދޭނެތަން

- ކައުންސިލްއާއި ޔޫ.އެން.ޑީ.ޕީ އިން، ސިޓީ/ރަށުގެ އާބާދީގެ ނިސްބަތަށް ބަލާ އަމާޒުކުރާ އަދަދަކަށް ކޮންމެ އަހަރަކު އަންގެނުން ތަމްރީނުކުރުން
- ތަމްރީނުވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން 25% އާންމުކޮށް ހެދޭ މަސައްކަތްތަކަށް ބަދަލުވުން

4.2 މާލީ އެހީތެރިކަމާއި ފައިސާ ހޯދުން އިންތިޒާމުތައް

ހުށަހެޅިފައިވާ ފައިނޭންސް މޮޑެލްތައް

- މުޖުތަމަޢުގެ މައިކްރޯ-ގްރާންޓް ސްކީމް
  - ކުދި އެހީ: 3،000 އާއި 10،000 ދިވެހި ރުފިޔާއާ ދެމެދު
  - އަމާޒު: އަވަސް ފަސް ވިއްސާރިތަކާއި ގޭގައި ކުރާ މަސައްކަތްތަކަށް
  - ހިންގުން: އަންހެނުންގެ ކޮމިޓީއާއި ކައުންސިލް ގުޅިގެން

- ރިވޯލްވިންގ ލޯން ފަންޑު
  - އަންހެން ވިޔަފާރިވެރިންނަށް ކުޑަ އިންޓްރެސްޓެއްގައި ދޫކުރާ ލޯން
  - ލޯން އަނބުރާ ދައްކަމުންދާ ވަރަކަށް އެ ފައިސާ އަލުން އެހެން ފަރާތްތަކަށް ދޫކުރުން

- ކައުންސިލް ކޯ-ފައިނޭންސިންގ
  - ތާއީދަކަށް އެއްބާރުލުމަށް ދޭ ގްރާންޓް (މެޗިން ގްރާންޓް)
    - މިސާލަކަށް އަންހެނަކު 5،000 ރުފިޔާ އިންވެސްޓް ކުރުމުން → ކައުންސިލުން އޭގެ ވަކި އިންސައްތައެއް ހަމަޖެއްސައިދިނުން

- ބޭރުގެ އެހީ ހޯދުން

ޔޫ.އެން.ޑީ.ޕީ ތަކުން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް:

- ތިރީގައިވާ ކަންކަމަށް އެދި ހުށަހެޅުން:
  - ސަރުކާރުގެ ސްކީމްތައް
  - އެން.ޖީ.އޯ، (ޖަމްޢިއްޔާ) ތަކުގެ ގްރާންޓްތައް
  - ބައިނަލްއަޤްވާމީ އެހީދޭ ޖަމާޢަތްތަކުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް
- އަމިއްލަ ފަރާތްތަކާ ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން (ރިސޯޓްތަކާއި ވިޔަފާރިތަކުގެ ސީ.އެސް.އާރ)

ލަނޑުދަނޑިތައް

- ކައުންސިލްތަކާއި ޑަބްލިއު.ޑީ.ސީ އިން، ސިޓީ/ރަށުގެ ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ސަރަހައްދުތަކުން ހިލޭ އަންހެނުންގެ ނިސްބަތަށް ކަނޑައަޅާ އަދަދަކަށް، ކޮންމެ އަހަރަކު އަންހެނުންނަށް ފުރުޞަތުދިނުން
- ކޮންމެ ދުކާނަކަށް، ފެހިސް އަންހެނުންގެ ދުއްކުރާ ނުވަތަ ދުއްކުރާ ބައިވެރިން ވިއްކުމަށް ގާތްކުރާ 70% ގައިދުރުވުން

4.3 މާކެޓު ސެކްޓަރާއި ވިޔަފާރި އިޝްތިހާރުކުރުން

ކުރަން ހިންގާ ކަންކަން

- ކޮންމެ މަހަކު "އަންހެނުންގެ މާރުކޭޓު ދުވަސް" ބާއްވުން
- އޮންލައިންކޮށް ތަކެތި ވިއްކާނެ ޕްލެޓްފޯމްތައް (އިންސްޓަގްރާމް، ފޭސްބުކް/ވޯޓްސްއެޕް ގްރޫޕް) ބޭނުންކުރުން ނުވަތަ މިފަދަ ޕްލެޓްފޯމްތަކަށް އެކުލަވާލުން
- ރީޖަނަލް ފެއަރތަކާއި ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން:
  - ކާޑު އަދި ގްރަސްރީ ޕްރޮޑަކްޓްސް
  - ގެސްޓްހައުސް އަދި ހޮޓާތައް
- "އަންހެނުންގެ އުފެއްދުން" މި ބްރޭންޑް ކުރި އެރުވުން

ލަނޑުދަނޑިތައް

- އަހަރަކު (އަދަދު) މާރުކޭޓު ހަރަކާތް އިންތިޒާމުކުރުން
- މަދުވެގެން (އަދަދު) އަންހެން ވިޔަފާރިވެރިން ހަރަކާތްތެރިވާކަން ކަށަވަރުކުރުން
- ބައިވެރިންނަށް މަހެއްގެ މުއްދަތަށް ލިބޭ އާމްދަނީ އިތުރުކުރުން

ކައުންސިލްތަކާއި ޑަބްލިއު.ޑީ.ސީ އިން، ސިޓީ/ރަށުގެ ވިޔަފާރި ކުރާ ނުވަތަ ވިޔަފާރިކުރުމަށް ޝައުޤުވެރިވާ އަންހެނުންގެ އަދަދު ބަލާ އެއްކުރާ އަދަދުތައް ކަނޑައެޅުން

4.4 ވިޔަފާރީގެ އުފެއްދުންތަކާއި ގުޅޭ ސަޕޯޓް

ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން

- އަންހެން ވިޔަފާރިވެރިންގެ ނެޓްވޯކެއް އުފެއްދުން
- އަލަށް ވިޔަފާރި ފަށާ ފަރާތްތަކާއި ތަޖުރިބާކާރު ބޭފުޅުން ގުޅުވައިދިނުން
- ރީޖަނަލް ފެއަރތަކުން މުދާ ނުކުތުމަށް އުފެއްދުންތަކަށް ފުރުޞަތުދިނުން

- ◦ އަޑު ކަނޑުއެޅުން
- ◦ ސަޕްލައި ޗެއިން
- ◦ ކަސްޓަމަރުންނާއި މުއާމަލާތްކުރުން

ލަނޑުދަނޑިތައް

- އަހަރަކު (އަދަދު) އެންމެ ދިހަ އަންހެނުން ލީޑަރޝިޕްގައި ބައިވެރިކުރުން
- 1 އަހަރު ފަހުން ވިޔަފާރި ދެމެހެއްޓޭ މިންވަރު އިތުރުކުރުން

ކައުންސިލްއާއި ޕަބްލިކް.ޖީ.ސީ އިން، ސިޓީ/ރަށުގެ ވިޔަފާރި ކުރާ ނުވަތަ ވިޔަފާރިކުރުމަށް ޝައުޤުވެރިވާ އަންހެނުންގެ އަދަދު ބޮޑާ އަމާޒުކުރާ އަދަދުތައް ކަނޑައެޅުން.

4.5 މަގުފަހި މާހައުލާއި އެޕްލިކޭޝަން ޕްރޮސެސް ނިޒާމުތައް

ކުރަން ހުރަހާ ކަންކަން

- ބަޖެޓް ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ ބޭނުމުގައި ކުރިން ބަލާނެ އިންޑިކޭޓަރު (ޓައިމްލައިނާ) ހަމަޖެއްސައިދިނުން
- ތިރީގައިވާ ކަންކަމަށް ވަކާލާތުކުރުން:
  - ◦ އަންހެން ވިޔަފާރިވެރިންނަށް އާންމު ބަންކަން ފަސޭހައިން ބޭނުންކުރެވޭނެ ގޮތް ހެދުން
  - ◦ ވިޔަފާރި ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމުގެ މަރުހަލާ ލުއިކޮށް ފަސޭހަކުރުން
- ގަވާއިދުންނަން އެކުގައި ހިއްސާވެވޭން ބޭންކިންކުރުމުގެ ވަސީލަތްތަކުން ފުރުޞަތުދިނުން:
  - ◦ ބޮޑުބަދިގެއަކާއި ބަދިގެ ސާމާނު
  - ◦ މަސައްކަތަށް ބޭނުންވާ ސާމާނު ނުވަތަ އިކުއިޕްމަންޓް (އަވަން، ފަހާ މެޝިން ފަދަ ތަކެތި)

5. ބަޖެޓާއި ވަސީލަތްތަކާ ގުޅޭ ކަންކަން

ޚަރަދު ހިނގާނެ މައިގަނޑު ދާއިރާތައް

- ބަޖެޓް ޕްރޮގްރާމްތައް
- މައިކްރޯ-ގްރާންޓް/ލޯން ފަންޑު
- މާކެޓް އިވެންޓްތައް އިންތިޒާމުކުރުން
- އިދާރީ ކަންކަން

ފައިސާ ހޯދާނެ ގޮތްތައް

- ކައުންސިލް ބަޖެޓުން ކަނޑައަޅާ ފައިސާ

- ގައުމީ ފެންވަރުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް
- އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުގެ ސީ.އެސް.އާރް (CSR)
- އެހީތެރި ޖަމާއަތްތަކުގެ ފަންޑު

6. މަސައްކަތް ބަލާ ވަޒަން ކުރުން (މޮނިޓަރކުރުމާއި އިވެލުއޭޝަން)

ކާމިޔާބުތައް ވަޒަންކުރާ މުހިއްމު މިންގަނޑުތައް ނުވަތަ "ކީ ޕަރފޯމަންސް އިންޑިކޭޓަރސް"

- ތަމްރީން ފުރިހަމަކުރި އަންހެނުންގެ އަދަދު
- އަލަށް ފެށި ވިޔަފާރިތަކުގެ އަދަދު
- ބައިވެރިންގެ އާމްދަނީއަށް އައި ކުރިއެރުން / އިތުރުވި މިންވަރު
- ފައިސާގެ އެހީތެރިކަން ލިބުނު އަންހެނުންގެ އަދަދު
- އެއް އަހަރު ފަހުން ވިޔަފާރި ދެމިއޮތް މިންވަރު

ރިޕޯޓުކުރުން

- ކުރިއެރުން މިން ކުރުމުގެ އަހަރީ ރިޕޯޓް
- ކޮންމެ އަހަރަކު ކުރެވުނު މަސައްކަތުން ކުރި އަސަރު (އިމްޕެކްޓް) ރިވިއު

7. ދިމާވެދާނެ ހުރަސްތަކާއި އެކަންކަން ހައްލުކުރުން

ދިމާވެދާނެ ހުރަސްތައް	ހައްލުކުރާނެ ގޮތް
ބައިވެރިވުން މަދުވުން	ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުން، ކަންކަން އަންތިޒާމުކުރުމުގައި ބައިވެރިވާން ފަސޭހަ ގަޑިތައް ކަނޑައެޅުން
ވިޔަފާރި ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި ކުރިއަށް ނުދިއުން	އިރުޝާދު ދިނުމާއި މެންޓަރިން ކުރިއަށް ގެންދިއުން
ފައިސާ ނަހަމަ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރުން	ސަޕޯޓް ލިބޭ ބަޔާން ކުރެވިފައިވާ އުސޫލުތަކެއް ކަނޑައެޅުމާއި މޮނިޓަރކުރުން
އެއް ބާވަތުގެ ނުވަތަ ހިދުމަތުގެ މާރކެޓް ތޮއްޖެހުން (މާރކެޓް ސެޗުރޭޝަން)	ތަމްރީނުދޭ ފަރާތްތައް އިތުރުކުރުން ތަފާތުކުރުން

8. އުއްމީދުކުރެވޭ ނަތީޖާތައް

- އަންހެނުންގެ މާލީ މިނިވަންކަން އިތުރުވުން
- އަންހެނުން ހިންގާ ކުދި އަދި މެދު ފެންވަރުގެ ވިޔަފާރިތައް ކުރިއެރުން

- ރަށުގެ އިޤްތިޞާދު ވަރުގަދަކުރުން
- އާއިލާތަކުގެ ދިރިއުޅުމުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅުކުރުން

9. ނިންމުން

މި ސިޔާސަތަކީ އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީތަކާއި ރަށު ކައުންސިލްތައް ގުޅިގެން، ވިޔަފާރީގެ ދާއިރާގައި އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުމާއި ފުރުޞަތުތައް ގޮތްތައް އެކުލަވާލުމާއި ޢަމަލީ އާރުގަނޑުވެސް ލެވިފައި މި ސިޔާސަތުގެ ތެރެއިން އަމާޒުކުރެވިގެން ދެވޭ ތަމްރީނުތަކާއި، ފައިސާގެ ސަޕޯޓުތަކާއި، އަދި މާކެޓާ ގުޅުވައިދިނުމުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން އަންހެނުންނަށް އެމީހުން ނުރަސްމީކޮށް ކުރަމުން ދިޔަ ކުދި ވިޔަފާރިތައް ނުވަތަ މަސައްކަތްތައް، ދެމެހެއްޓެނިވި ވިޔަފާރިތަކަކަށް ބަދަލުކުރުމުގެ ފުރުސަތު ލިބިގެންދާނެއެވެ.

ވިޔަފާރިއާއި އަމިއްލަ މަސައްކަތްތެރިކަމުގައި އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުމާ ގުޅޭ 5 އަހަރުގެ އެކްޝަން ޕްލޭން (2031-2026)

ތަންފީޛީ އޮނިގަނޑު

އިސްކޮށް ހަރަކާތްތެރިވާ އިދާރާތައް:

- އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީތައް
- ލޯކަލް ކައުންސިލް

މުހިއްމު ބައިވެރިން

- އަމިއްލަ ވިޔަފާރިތައް
- އެން.ޖީ.އޯތަކާއި ތަމްރީނުދޭ ފަރާތްތައް
- މާލީ އިދާރާތައް
- ގުޅުންހުރި ސަރުކާރުގެ ފަރާތްތައް

1 ވަނަ އަމާޒު: ބިންގާ އެޅުމާއި ޕައިލެޓް ޕްރޮގްރާމް

މަޤްޞަދު

ނިޒާމުތައް ގާއިމުކުރުމާއި، ޕްރޮގްރާމްތައް ޓެސްޓުކުރުން އަދި ފުރަތަމަ ބައިވެރިން ހޯދުން

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

- މުޖުތަމަޢުގެ ޓީމްތައް ދެނެގަތުމަށް އެސެސްމަންޓެއް ހެދުން (ހުނަރު، ޝައުޤުވެރިކަން، ހުރަސްތައް)
- ޕައިލެޓް ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމްތައް ފަރުމާކޮށް ފެށުން (2-3 ދާއިރާއަކުން، މިސާލަކަށް: ރޯބޯޓިކްސް އުފެއްދުން، ހުނަރު ތަރައްޤީކުރުން ފަދަ)
- މައިކްރޯ-ގްރާންޓް ސްކީމް ގާއިމުކުރުމުގެ ފުރުސަތު އާއި ތަންތަނުގައި އެކަން ކުރުން (ޕައިލެޓް ބޭސް)
- މުހިންމު ބައިވެރިންނާއެކު ގުޅުން ގާއިމުކުރުން (ވިޔަފާރިތައް، ތަމްރީނުދޭ ފަރާތްތައް، އެން.ޖީ.އޯ ތައް)
- އަންހެން ވިޔަފާރިވެރިންގެ ފުރަތަމަ ގްރޫޕް ދެނެގަނެ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން
- އަސާސީ މޮނިޓަރިންގ އަދި ރިޕޯޓިންގ ނިޒާމުތައް ގާއިމުކުރުން

ލަނޑުދަނޑިތައް

- (އަދަދު) އަންހެނުން ތަމްރީނުކުރުން
- (އަދަދު) އަންހެނުންނަށް މައިކްރޯ-ގްރާންޓްގެ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން
- (އަދަދު) ޕައިލެޓް ޕްރޮޖެކްޓް އިވެންޓް ބޭއްވުން
- މަދުވެގެން 3 މުހިއްމު ބައިވެރިންނާއި އެކު ގުޅުން ގާއިމުކުރުން

ކައުންސިލްތަކާއި ގުޅިގެން، ސިޓީ/ރަށްރަށު ވިޔަފާރި ކުރާ ނުވަތަ ވިޔަފާރިކުރުމަށް ޝައުޤުވެރިވާ އަންހެނުންގެ އަދަދަށް ބަލާ އަމާޒުކުރާ އަދަދުތައް ކަނޑައެޅުން.

2 ވަނަ އަހަރު: ފުޅާކުރުމާއި ޕްރޮގްރާމް ތަރައްޤީކުރުން

މަޤްޞަދު

ބައިވެރިންގެ އަދަދު އިތުރުކުރުމާއި، ލިބުނު ތަޖުރިބާގެ އަލީގައި ޕްރޮގްރާމްތައް އިތުރަށް ފުރިހަމަކުރުން

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

- ޑަބްލިޔު.ޑީ.ސީ އިން ކަނޑައަޅާ އިތުރު ދާއިރާތަކަށް ތަމްރީނުތައް ފޯރުކޮށްދީ ބައިވެރިންގެ އަދަދު އިތުރުކުރުން
- އަންހެން ވިޔަފާރިވެރިންގެ ނެޓްވޯކް ރަސްމީކުރުން
- ކޮންމެ މަހަކު ބާއްވާ "އަންހެނުންގެ މާރުކޭޓް ދުވަސް" ފެށުން
- މެންޓަރޝިޕް ޕްރޮގްރާމް ތަޢާރަފުކުރުން
- މައިކްރޯ-ގްރާންޓް ސްކީމް ވަރުގަދަކުރުން (ދެވަނަ ބުރު)
- އަސާސީ ޑިޖިޓަލް ސްކިލްސް ހަރަކާތްތައް ފެށުން (އިންސްޓަގްރާމް/ވަޓްސްއަޕް)

ވަސީލަތްތައް

- (އަދަދު) އަށްވުރެ ގިނަ އަންހެނުން ތަމްރީނުކުރުން
- (އަދަދު) އަންހެނުންނަށް މަތީ އާމްދަނީގެ ފުރުޞަތުދިނުން
- (އަދަދު) މާރުކޭޓް އިވެންޓް އިންތިޒާމުކޮށް ބޭއްވުން
- (އަދަދު) އަށް ވުރެ ގިނަ އަންހެނުން މެންޓަރޝިޕް ޕްރޮގްރާމްގައި ބައިވެރިކުރުން

ކޮންސަލްޓޭޝަނުގައި ޑަބްލިޔު.ޑީ.ސީ އިން، ސިޓީ/ރަށުގެ ވިޔަފާރި ކުރާ ނުވަތަ ވިޔަފާރިކުރުމަށް ޝައުޤުވެރިވާ އަންހެނުންގެ އަދަދަށް ބަލާ އަމާޒުކުރާ އަދަދުތައް ކަނޑައެޅުން.

3 ވަނަ އަމާޒު: މާކެޓާ ގުޅުވާލުމާއި ވިޔަފާރި ކުރިއެރުވުން

މަޤްސަދު

ވިޔަފާރީގެ ކުރި ހަރަކާތްތަކުން ދެމެހެއްޓެނިވި ވިޔަފާރިތަކަކަށް ބަދަލުކުރުން

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

- މާކެޓް ލިންކޭޖްތައް ތަރައްޤީކުރުން:
  - ކެފޭ، ރިސޯޓްތައް، ގެސްޓްހައުސްތައް
- މަތީ ފެންވަރުގެ ވިޔަފާރި ތަމްރީނުތައް ތަޢާރަފުކުރުން:
  - ވިޔަފާރި ފޯރުކުރުން، ބްރޭންޑިންގ، ކަސްޓަމަރުން ދެމެހެއްޓުން
- ރިވޮލްވިންގ ލޯން ފަންޑެއް ގާއިމުކުރުން (ކުރެވޭ ނަމަ)
- ގިނަމީހުން ހިއްސާވެގެން ބޭނުންކުރެވޭނެ ވަސީލަތްތައް ފޯރުކޮށްދިނުން (ފްރީޒަރ، ބަދިގެ ޓާގަ، ފަހަރު ތަކެތި)
- ޑިޖިޓަލް ވިޔަފާރި އިސްތިހާރުކުރުމާއި އޮންލައިން ސޭލްސް ވަރުގަދަކުރުން

ލަނޑުދަނޑިތައް

- (އަދަދު) އަށްވުރެ ގިނަ ހަރަކާތްތެރި އަންހެނުން ވިޔަފާރިވެރިންނަށް އެހީތެރިވުން
- (އަދަދު) ރަސްމީ ވިޔަފާރި ޕާޓްނަރޝިޕް ގާއިމުކުރުން
- ބައިވެރިންގެ އެވްރެޖް އާމްދަނީ އިތުރުކުރުން
- ވިޔަފާރިތައް ދެމެހެއްޓުމުގެ ކުރިއެރުމުގެ މިންވަރު (އަދަދު) % އަށް އިތުރުކުރުން

ކައުންސިލާއި ގެ.ޓީ.ސީ އިން، ސިޓީ/ރަށުގެ ވިޔަފާރި ކުރާ ނުވަތަ ވިޔަފާރިކުރުމަށް ބޭނުންވާ އަންހެނުންގެ އަދަދަށް ބަލާ އަމާޒުކުރާ އަދަދުތައް ކަނޑައެޅުން.

4 ވަނަ އަމާޒު: ފޯރުކުރުމާއި ޚިދުމަތް ވަރުގަދަކުރުން

މަޤްޞަދު

ފްރެންޗައިޒް ދާއިރާ ފޯރުކުރުމާއި މުޖުތަމަޢުގެ ނިޒާމުތަކުގެ ތެރޭގައި މަކާން ހިފުން

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

- ކާމިޔާބު ވިޔަފާރި މޮޑެލްތައް ފާހަގަކުރުން
- މާލީ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ ނިޒާމެއް ފާހަގަކުރުން (ބޭންކު ލޯނު/ފަންޑު)
- ތިރީގައިވާ ފަރާތްތަކާއެކު ރަސްމީ ގުޅުންތައް ގާއިމުކުރުން:
    - ވިޔަފާރިކުރާ އަމިއްލަ ފަރާތްތައް
    - ފައިނޭންސިންގެ ދާއިރާ
- ކައުންސިލުގެ ފަރާތުން ސިޓީ/ރަށްރަށުގައި ބާޒާރު އުފެއްދުމަށް ވަސީލަތްތަކުރުން
- ބްރޭންޑިންގ ވަރުގަދަކުރުން (މިސާލަކަށް: "އަންހެނުންގެ އުފެއްދުން" ލޯގޯ)

ލަނޑުދަނޑިތައް

- (އަދަދު) އަށް ފްރެންޗައިޒް ވިޔަފާރިތަކަށް އެހީތެރިވުން
- އަމިއްލަ ސެކްޓަރުގެ (އަދަދު) އަށްވުރެ ބައިވެރިން ޝާމިލުކުރުން
- މުޖުތަމަޢުގެ ތެރޭގައި އަންހެނުން ހިންގާ ވިޔަފާރިތަށް ފެންނަ މިންވަރު އިތުރުކުރުން
- ވިޔަފާރިތައް ދެމިއޮތުމުގެ މިންވަރު (އަދަދު) % އަށް އިތުރުކުރުން

ކުލާސްރޫމާއި ޖެންޑަރ.ޕީ.ސީ އިން، ސޮޕް/ޓަވަލު ލިބިފައި ހުރި ނުވަތަ ލިބިފައިވާކަން ޝައްޤުވެރިވާ އަންހެނުންގެ
އަދަދަށް ބަލާ އަމާޒުކުރާ އަދަދުތައް ކަނޑައެޅުން.

5 ވަނަ އަހަރު: ލިއްޔާރީގެ ދުވަހުއްބިނިކުރާއި ދިޔުމުއްދަތުގެ ނަތީޖާ

މަޤްސަދު

ލިއްޔާރީގެ ޚިދުމަތްތަކުގެ ދިޔުމުއްދަތުގެ ދުވަހުއްބިނިކުރާއި މިނިވަންކަން ކަށަވަރުކުރުން

ކުރަން ހުރިހާ ކަންކަން

- ޖެންޑަރ.ޕީ.ސީ އަދި ކުލާސްރޫމުގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ތަރުތީބު މި ޚިދުމަތްތައް ރަސްމީކޮށް ހިފުން
- މާލީ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދީ ސިޔާސަތު އަމިއްލަކަން ހިނގާ ރިވެތިވުމުގެ ފަންޑުތަކަކަށް ބަދަލުކުރުން
- ނަތީޖާ ވަޒަންކުރުމާއި ލިބުނުތަކުން ބަދަހިކުރުން
- ކާމިޔާބު މާޒީތަކުން އެހެން މުޖުތަމަޢުތަކަށް ފުޅާކުރުން (ކުލާސްރޫމުތަކާއި ޖެންޑަރ.ޕީ.ސީ ތަކުގެ ދުރުގައި ކާމިޔާބު ކަމާއެކު ހިންގުނު ހަރަކާތްތައް ހިއްސާކުރުން)
- ދިޔުމުއްދަތުގެ ގޮތުގައިރޭސިފު އަދި ނަތީޖާތައް ވަރުގަދަކުރުން

ލަނޑުދަނޑިތައް

- (އަދަދު) އަސްލުރު ގިނަ ހަރަކާތްތަކުގެ އަންހެން ލިބިފައިވާތީ ފާއިދާކުރުން
- ދުވަހުއްބިނިވީ މާލީ ނިޒާމުތައް ގާއިމުވުން
- ޕޮލިސީތަކުގެ އާމްދަނީގެ ފަންޑަށް މަޢުލޫމާތުން ހާމަވުން
- "ލިއްޔާރީގައި އަންހެނުން" އަހަރީ ރިޕޯޓު ޝާއިއުކުރުން

ކުލާސްރޫމާއި ޖެންޑަރ.ޕީ.ސީ އިން، ސޮޕް/ޓަވަލު ލިބިފައި ހުރި ނުވަތަ ލިބިފައިވާކަން ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ
އަންހެނުންގެ އަދަދަށް ބަލާ އަމާޒުކުރާ އަދަދުތައް ކަނޑައެޅުން.

3 ވަނަ ބައި

އިޖްތިމާޢީ ދިރިއުޅުމާއި، ދީނީ ހާލަތްތަކާއި އަދި އިންސާނުންނަށް ބޭނުންވާ އިޖްތިމާޢީ އެހީތެރިކަން ފަހިކޮށްދިނުން

ސިޔާސަތާ ގުޅޭ ހުށަހެޅުން

1. ސުރުހީ

"ބާރުލިބި އިންސާނުން، ބަދަހި މުޖުތަމަޢު: އިޖްތިމާޢީ ދިރިއުޅުމާއި، ދީނީ ހާލަތްތަކާއި އަދި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ އިޖްތިމާޢީ ސިޔާސަތު"

2. ތަޢާރަފާއި ބޭނުންތެރިކަން

ދިވެހި މުޖުތަމަޢުގައި އިންސާނުންގެ ދިރިއުޅުންތަކާއި، އިޖްތިމާޢީ ބައިވެރިވުމަށް ހުރަސްއަޅާ، އެކަކު އަނެކަކާ ގުޅިފައިވާ އިޖްތިމާޢީ، ދީނީ، އާއިލީ އަދި ދިރިއުޅުމުގެ އާދަކާދަތަކާ ގުޅުންހުރި ގިނަ ގޮންޖެހުންތަކެއް ކުރިމަތިވެއެވެ.

އޭގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ:

- އިސްތިޤްރާރުގައި އިންސާނުންނަށް ދިރިއުޅުމާ ހައްގުތަކާ އާންމު ހާލަތްތަކަށް ހޭލުން.
- އިޖްތިމާޢީ ގޮތުން އެކަހެރިވުމާއި، އިންސާނުންނަށް ހާއްސަ ތަފާތުކުރި މާހައުލުތަކެއް މެދުވުން.
- ދަރިން ބެލުމާއި ތަރުބިއްޔަތު ކުރުމުގައި ކުރިމަތިވާ ދައްޗެހިތައް.
- އިންޖީނުގެ ޖަރީމާއިން ކުރިމަތިވާ ޚަތަރުތަކާއި ޖިންސީ އަނިޔާތަކާ ގުޅޭ ކަންބޮޑުވުންތައް.
- ނަފްސާނީ އަދި ޖިސްމާނީ ގޮތުން ކުރިމަތިވާ ބިރުތައް.
- ކުޑަކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ މުސްތަޤްބަލަށްވާ ފުރުޞަތުތައް މަދުވުން.
- އާއިލާގެ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތައް ބެލެހެއްޓުމުގައި އިންސާނުންނަށް ކުރިމަތިވާ ގޮންޖެހުންތައް.

އިންސާނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓްކޮށްފައިވާ ސަރުކާރެއް، ހަމަ ކައުންސިލްތަކާއި މުޖުތަމަޢުގެ ކާމިޔާބީ ފުރުޞަތަކާ ގުޅިގެން، އިންސާނުންގެ ދިރިއުޅުމާއި، ބައިވެރިވުމާއި، ކާމިޔާބީ އިޖްތިމާޢީ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި ނިޒާމީ ސިފައެއްގައި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން އަނިޔާވެރިވެ ކަނޑައެޅިފައިވާ ފުރުސަތު ލިބޭ ފުރުޞަތުތަކެވެ.

3. ސިލަބަސްގެ މަޤްޞަދުތައް

1. އިސްލާމްދީނުގައި އަންހެނުންނަށް ލިބިދީފައިވާ ހައްގުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަށް ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުން.
2. އަންހެނުންނާއި އާއިލާތަކަށް ކުރިމަތިވާ މައިގަނޑު އިޖުތިމާޢީ މައްސަލަތަކަށް ހައްލު ހޯދައިދިނުން.
3. ދުޅަހެޔޮ، ބައިވެރިވުން ބޮޑު، އަދި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ މުޖުތަމަޢެއް ބިނާކުރުން.
4. އަންހެނުންނާއި، ކުޑަކުދިންނާއި، އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން އަދި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކަށް ބޭނުންވާ އިޖުތިމާޢީ އެހީތެރިކަމާއި ދުޅަހެޔޮކަމުގެ ނިޒާމުތައް ހަރުދަނާކުރުން.
5. އިޖުތިމާޢީ ހަރަކާތްތަކާއި، [illegible]، ބިނާކުރަނިވި ކަންކަމުގައި އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުން.

4. ފާހަގަކުރެވޭ މައިގަނޑު އިޖުތިމާޢީ އަދި ދީނީ މައްސަލަތައް

4.1 ދީނީ ހޭލުންތެރިކަމާއި ފުށުއަރާ ކަންތައް

- އިސްލާމްދީނުގައި އަންހެނުންނަށް ދީފައިވާ ހައްގުތަކާ ގުޅޭ އަސާސީ ހޭލުންތެރިކަން ކުޑަވުން.
- ދީނީ ކަންތަކުގެ ގޮތުގައި ބައެއް ފަހަރު ބެލެވޭ، ނަމަވެސް ދީނާ ގުޅުމެއް ނެތް ސަގާފީ އާދަކާދަތައް.
- އަންހެނުންނަށް ދީނީ ތަޢުލީމާއި މަޢުލޫމާތު ފަސޭހައިން ލިބޭނެ ފުރުޞަތުތައް މަދުވުން.

4.2 ދަރިން ބެލުމާއި ތަރުބިއްޔަތު ކުރުމުގެ ޒިންމާތައް

- ދަރިން ތަރުބިއްޔަތުކުރުމުގައި ކުރިމަތިވާ ނަފްސާނީ ބުރަކަމާއި ވަރުބަލިކަން.
- ކުދިންގެ އުމުރާއި ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަން [illegible] [illegible] ކުރިމަތިވާ ޒިންމާތައް.
- ކުދިން ބެލެހެއްޓުމުގައި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭނޭ ނިޒާމުތައް މަދުވުން.

4.3 ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަމާއި އިޖުތިމާޢީ އެކަހެރިކަން

- އެކަހެރިވުމާއި އިޖުތިމާޢީ ގުޅުންތައް ދުރުވުން.
- މީހުން ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ސަބަބުން ކުރިމަތިވާ ނަފްސާނީ ފިއްތުންތައް.
- އަންހެނުން އެކަނި [illegible] އިޖުތިމާޢީ ގުޅުން [illegible] [illegible] މަދުވުން.

4.4 އިންޓަރނެޓުގެ ރައްކާތެރިކަމާއި ޑިޖިޓަލް ހޭލުންތެރިކަން

- ސައިބަރ ބުލީއިން އަދި އިންޓަރނެޓުގެ ޖަރީމާއިން ކުރިމަތިވާ ފުރައްސާރަ.

- ޑިޖިޓަލް ރައްކާތެރިކަމާއި އަމިއްލަ މައުލޫމާތު ހިމާޔަތްކުރުމާ ގުޅޭ ހޭލުންތެރިކަން ކުރުވުން.
- މީޑިއާގެ ސަލްބީ އަސަރުން އަންހެނުންނާއި ޒުވާނުންގެ އަޚްލާޤަށާއި ދިރިއުޅުމަށް ކުރާ ނުފޫޒު އަސަރުކުރޭ.

4.5 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރި ފަރާތްތަކާއި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން ބެލެހެއްޓުން

- ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރި ފަރާތްތަކާއި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން ކަންކަމުގައި ބައިވެރިކުރުމުގެ (އިންކްލޫޝަން) މުހިންމުކަމާ ގުޅޭ މުޖުތަމަޢު ހޭލުންތެރިވުމާ މިންވަރު ކުރުވުން.
- މީހުން ބަލަހައްޓާ ފަރާތްތަކަށް (ކެއަރގިވަރސް) ކުރިމަތިވާ ނަފްސާނީ ފިއްތުންތައް.
- އުމުރުން ދުވަސްވީ އަންހެނުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރި ފަރާތްތައް އިޖްތިމާޢީ ކަންކަމުން އެކަހެރިވުން.

4.6 ޖިސްމާނީ ދުޅަހެޔޮކަމާއި ކުޅިވަރުގައި ބައިވެރިވުން

- ކުޅިވަރާއި މުނިފޫހިފިލުވުމުގެ ހަރަކާތްތަކުގައި އަންހެނުން ބައިވެރިވާ މިންވަރު މަދުވުން.
- ޖިސްމާނީ ހަރަކާތްތައް ހިންގުމަށް އަންހެނުންނަށް އެކަށީގެންވާ ފަހި މާހައުލުތައް ނެތުން.

5. އިސްޓްރެޓީޖީ ދާއިރާތަކާއި ކުރާނެ މަސައްކަތްތައް

5.1 ޖިންސީ ހޭލުންތެރިކަމާއި އަންހެނުންގެ ހައްގުތައް އުނގަންނައިދިނުން

ކުރަން ހުށައަޅާ ކަންކަން:

ދާއިމީ ގޮތުގައި ތިރީގައިވާ ކަންކަން ކުރިއަށް ގެންދިއުން:

- ޖިންސީ ކަންކަމާބެހޭ، އުނގަންނައިދިނުމަށް (ހަރުދަނާގޮތަށް) ބާރުލުން.
- ތިރީގައިވާ ދާއިރާތަކުން ހޭލުންތެރިކުރުމުގެ ސެޝަންތައް ބާރުލުން:
  - ▪ އަނބިންގެ ހައިސިއްޔަތުން އިސްލާމްދީނުގައި އަންހެނުންނަށް ލިބިދީފައިވާ ހައްގުތައް.
  - ▪ މައިންގެ ހައްގުތަކާއި އިސްލާމްދީނުގައި މައިންނަށް ދެއްވާފައިވާ މަތިވެރި ދަރަޖަ.
  - ▪ މުޖުތަމަޢުގެ ކަންކަމުގައި އިސް ސަފުގައި އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން.
  - ▪ އާއިލާގެ ތެރޭގައި އެކަކު އަނެކަކަށް ކުރަންޖެހޭ އިހުތިރާމާއި އަޅާލަންޖެހޭ ސުލޫކުތައް.
  - ▪ އަމިއްލަ ރައްކާތެރިކަމާއި، ސާފުތާހިރުކަމާއި، އަމިއްލަ ހަށިގަނޑުގެ އިންތިޒާމު، ރައްކާތެރި އަދި ނުރައްކާތެރި ގުޅުންތައް ދެނެގަތުމާއި، އިންސާނީ ކަރާމާތާއި އިހުތިރާމާ ގުޅޭގޮތުން އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލުތައް.

ބެންޗްމާކު ކުރުން

- ގާބިލު ދީނީ އިލްމުވެރިންނާއި އަންހެން މުދައްރިސުންގެ އެހީތެރިކަން ހޯދުން.
- ދިވެހި ބަހުން ފަސޭހައިން އުނގަންނައިދޭނެ މީޑިއާވެސް ތައްޔާރުކުރުން.

5.2 އިޖުތިމާޢީ އެޕްލިކޭޝަނާއި މުޖުތަމަޢުގެ ދުލަހެޔޮކަން

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން:

- އަންހެނުންނަށް އެޕްލިކޭޝަން ފޯރުކޮށްދޭނޭ ގޮތްތައް އުފެއްދުން
- އިޖުތިމާޢީ ކްލަބްތަކާއި އެކުވެރިންގެ މެދުގައި އުފެއްދާ ޕިއަރގްރޫޕްތައް އުފެއްދުން
- ހިތާދު ބަދަލުކުރުމަށް ރައްކާތެރި މާހައުލުތައް ގާއިމު ކުރުން
- އިޖުތިމާޢީ ބައްދަލުވުންތައް ބާއްވުން
- ޢާއިލީ ދުވަސްކޮޅުތަކުގެ ހަރަކާތްތައް ބާއްވުން
- މުނިފޫހިފިލުވުމާއި ހުނަރު ދަސްކުރުމަށް ކްލަބްތައް އުފެއްދުމާ ބައްދަލުވުންތައް ބާއްވުން

5.3 ދަރިން ބެލުމާއި ތަރުބިއްޔަތު ކުރުމަށް ބޭނުންވާ އެޕްލިކޭޝަން

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން:

- ތިރީގައިވާ ދާއިރާތަކުން ބެލެނިވެރިންނަށް ހާއްސަ މަސައްކަތު ބައްދަލުވުންތައް ބާއްވުން:
  - ބިނާކުރަނިވި ގޮތުގައި ދަރިން ތަރުބިއްޔަތު ކުރުން.
  - ކުޑަކުދިންގެ ނަފްސާނީ ދުލަހެޔޮކަން.
  - ސްކްރީން (ޓީވީ، ކޮމްޕިއުޓަރ، އައިޕެޑް، ގެޖެޓްސް، ފޯން ފަދަތަކެތި) ބޭނުންކުރާ ވަގުތު ކޮންޓްރޯލްކުރުން.
- ތިރީގައިވާ ކަންކަމުން ބަރުއަޅައި ވަކާލާތުކުރުން:
  - މުޖުތަމަޢުގެ ތެރެއިން ކުދިން ބެލެހެއްޓުމުގައި އެޕްލިކޭޝަން ނިޒާމްތަކެއް ގާއިމުކުރުން.
  - ކުޑަކުދިންނަށް ފަހި އާންމު މާހައުލުތަކެއް ބިނާކުރުން.

5.4 ޑިޖިޓަލް ޓެކްނޮލޮޖީއާއި އިންޓަނެޓްގެ ރައްކާތެރިކަން

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން:

- ތިރީގައިވާ ދާއިރާތަކުން ޓެކްނޮލޮޖީކުރުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން:
  - ސައިބަރ ބުލީއިން ނުވަތަ އިންޓަނެޓްގެ ޚަތަރާއިން ކުރިމަތިވާ ފުރައްސާރަ.
  - އަމިއްލަ މައުލޫމާތުގެ ސިއްރު ހިފެހެއްޓުމާއި އިންޓަނެޓްގެ ރައްކާތެރިކަން.

- ޖިންސާމާދު ގޮތެއްގައި މީސްމީޑިއާ ބޭނުންކުރުން.
- އަންހެނުންނާއި ބެލެނިވެރިން ޖިޖަބަލް ވަސީލަތްތަކަށް އަހުލުވެރިކުރުވުން.

5.5 ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތައް ބެލެހެއްޓުމާއި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނަށް އަޅާލުން

ކުރަން ހުރިހާ ކަންކަން:

ތިރީގައިވާ ކަންކަމަށް ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުން:

- ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކުގެ ހައްގުތަކާއި އެފަރާތްތައް ބެލެހެއްޓުމުގެ މުހިއްމުކަން.
- އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނަށް އިހުތިރާމްކުރުމާއި އެފަރާތްތަކަށް އަޅާލުން.

ތިރީގައިވާކަންކަން އިންތިޒާމުކުރުން:

- މީހުން ބަލަހައްޓާ ފަރާތްތަކަށް (ކެއަރގިވަރސް) އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ ސިސްޓަމެއް ބިނާކުރުން.
- އެންމެން ބައިވެރިވާ އިޖުތިމާޢީ ހަރަކާތްތައް ހިންގުން.

ތިރީގައިވާ ކަންކަމަށް ބާރުއަޅައި ވަކާލާތުކުރުން:

- ފަސޭހައިން އެރޭވޭނެ ގޮތަށް އާންމު ތަންތަން ފަރުމާކުރުން.
- މުޖުތަމަޢުގެ ތެރެއިން އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭނެ ޚިދުމަތްތައް އުފެއްދުން.

5.6 ކުޅިވަރާއި ދުވެލި މުނިފޫހިފިލުވުން

ކުރަން ހުރިހާ ކަންކަން:

- އަންހެނުންނަށް އެކަނި ބައިވެރިވެވޭ ގޮތަށް ތިރީގައިވާކަންކަން އިންތިޒާމުކުރުން:
  - ކަސްރަތު ޕްރޮގްރާމްތައް.
  - ކަސްރަތުގެ ބޭނުމުގައި ހިނގަންދާ ގްރޫޕްތައް އުފެއްދުން.
  - މުނިފޫހިފިލުވުމުގެ ކުޅިވަރު ހަރަކާތްތައް.

ތިރީގައިވާ ކަންކަން ކުރިއެރުވުން:

- އަންހެނުންނާއި އަންހެން ކުދިން ޖިސްމާނީ ހަރަކާތްތަކުގައި ބައިވެރިވުމަށް ބާރުއެޅުން.

- ދުޅަހެޔޮ ދިރިއުޅުމުގެ އާދަތަކާއި އިޖުތިމާޢީ ދުޅަހެޔޮކަން އާލާކުރުން.

5.7 އިޖުތިމާޢީ އުމްރާނީ ތަރައްޤީއާއި ދުޅަހެޔޮކަން

ހުނަރުވެރިވުމާ ތަރައްޤީގެ މަސްއޫލިއްޔަތު:

ތިރީގައިވާ ކަންކަން ފުރިހަމަކުރުމަށް ކައުންސިލްތަކާއި ވަކާލާތުކުރުން:

- އަންހެނުންނާއި ކުޑަކުދިންނަށް ހާއްސަ އިޖުތިމާޢީ މަރުކަޒުތައް ބިނާކުރުން.
- އަންހެނުން ބައްދަލުކޮށް އުޅުމަށް ރައްކާތެރި އެތެރޭގެ (އިންޓެ) މާޙައުލުތައް ގާއިމުކުރުން.
- ކުޑަކުދިންނަށް ބޭނުންކުރެވޭނެ ބަގީޗާތަކާއި ކުޅޭ ސަރަހައްދުތައް ހެދުން.

.

ތިރީގައިވާ ކަންކަމަށް ބޭނުންކުރެވޭނެ މަލްޓިޕާރޕަސް ހޯލެއް ބިނާކުރުން:

- ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން.
- ދީނީ ހަލަގާތައް ބޭއްވުން.
- ކުޅިވަރާއި މުނިފޫހިފިލުވުމުގެ ހަރަކާތްތައް ހިންގުން.

- އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާ ރައްޓެހި އިޖުތިމާޢީ މާޙައުލުތައް ގާއިމުކުރުން.
- ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކަށް ފަސޭހައިން ބޭނުންކުރެވޭނެ އުޞޫލުން ބިނާތައް ގާއިމުކުރުން.

6. ނިންމުން

މި ސިޔާސަތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އަންހެނުންގެ އިޖުތިމާޢީ ދުޅަހެޔޮކަމާއި، ދީނީ ހޭލުންތެރިކަމާއި، މުޖުތަމަޢުގެ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި އެކުލަވައިލެވިފައިވާ، އަމަލީ ގޮތުން ތަންފީޛުކުރެވޭނެ، އަދި ދިވެހިންގެ ސަޤާފަތާއި އާދަކާދަތަކާ ގުޅޭ އޮނިގަނޑެކެވެ. އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ޖަމްޢިއްޔާތަކާއި، ކައުންސިލްތަކާއި، ދީނީ އިލްމުވެރިންނާއި، މުޖުތަމަޢުގެ އެކި ފަރާތްތަކުން ގުޅިގެން މަސައްކަތް ކުރުމުން، އަންހެނުންނާއި، ކުޑަކުދިންނާއި، އާއިލާތަކާއި އަދި އަންހެން އޮތް ޖީލުތަކަށް ބަދަލު އަދި ހުރިހާ އެންމެން ބައިވެރިވާ މުޖުތަމަޢެއް ބިނާކުރެވޭނެއެވެ.

އިޖްތިމާޢީ ދުޅަހެޔޮކަމާއި، ދީނީ ހޭލުންތެރިކަން އަދި އަންހެނުންނަށް ބޭނުންވާ އިޖްތިމާޢީ އެހީތެރިކަން ވަރުގަދަކުރުމާ ގުޅޭ 5 އަހަރުގެ އެކްޝަން ޕްލޭން (2031-2026)

އުންމީދުކުރާ ނަތީޖާތައް:

- އިސްލާމްދީނުގައި އަންހެނުންނަށް ދީފައިވާ ހައްގުތަކާ ބެހޭ ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުވުން.
- އަންހެނުން އިޖްތިމާޢީ ގޮތުން އެކަހެރިވާ މިންވަރު މަދުވުން.
- ދަރިން ތަރުބިއްޔަތު ކުރުމުގެ އުސޫލުތަކާއި އާއިލީ ދުޅަހެޔޮކަން ރަނގަޅުވުން.
- ޑިޖިޓަލް ވަސީލަތްތަކަށް ހޭލުންތެރިވެ، އިންޓަނެޓުގެ ރައްކާތެރިކަން އިތުރުވުން.
- ކުޅިވަރާއި މުނިފޫހިފިލުވުމުގެ ހަރަކާތްތަކުގައި އަންހެނުން ބައިވެރިވާ މިންވަރު އިތުރުވުން.
- އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކަށް އިޖްތިމާޢީ އެހީތެރިކަން އިތުރުވުން.
- ރައްކާތެރި އަދި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ އިޖްތިމާޢީ މާހައުލެއް ބިނާވުން.

1 ވަނަ އަހަރު: ބިންގާ އެޅުމާއި ހޭލުންތެރިކުރުން

މަޤްސަދު

- އަސާސީ މައުލޫމާތު އެއްކުރުމާއި ފެށުމުގެ ގޮތުން ހިންގާ ޕްރޮގްރާމްތައް ތައްޔާރުކުރުން.

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

- މުޖުތަމަޢަށް ބޭނުންވާ ކަންކަން ދެނެގަތުމަށް ދިރާސާއެއް (ނީޑްސް އެސެސްމަންޓް) ހެދުން.
- ތިރީގައިވާ ދާއިރާތަކުން ހޭލުންތެރިކުރުމުގެ ކެމްޕެއިންތައް ފެށުން:
  - އިސްލާމްދީނުގައި އަންހެނުންގެ ހައްގުތައް.
  - ދަރިން ތަރުބިއްޔަތު ކުރުމާއި ޑިޖިޓަލް ރައްކާތެރިކަން.
- ކޮންމެ ރަށަކު ބާއްވާ އަންހެނުންގެ ބައްދަލުވުންތަކާއި ހަލަގާތައް ފެށުން.
- އުލަމާއި ގުޅިގެން އެކުވެ އިސްލާހީ ކަންކަން ދެނެގަތުން.

ވަސީލަތްތައް

- (އަދަދު) ކޮމްޕިއުޓަރުގެ ސްކްރީން ބޯޑެއް.
- (އަދަދު) އަންހެނުންނާއި އާއިލާތަކަށް މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުން.
- ދީނީ އިލްމުވެރިންނާއި ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭ ޖަމާޢަތްތަކާ ގުޅުން ބޭއްވުން.

ކައުންސިލްތައް ޖަމްޢިއްޔާ ޖަމާޢަތް، ސްކޫލް/ކޮލެޖް އާބާދީގެ ނިސްބަތުން ބަލާ އަމާޒުކުރާ އަދަދުތައް ކަނޑައެޅުން

2 ވަނަ އަހަރު: އިޖްތިމާޢީ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުމާއި އެހީތެރިކަމުގެ ނިޒާމުތައް ގާއިމުކުރުން

މަގްސަދު

ހަރަކާތްތަކުގައި އެހީތެރިކަމުގެ ގްރޫޕްތަކާއި އިޖްތިމާޢީ ވިއުގަތައް ބިނާކުރުން.

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

- އަންހެނުންގެ އެހީތެރިކަމުގެ ގްރޫޕްތައް ގާއިމުކުރުން.
- ބައްޕައިންގެ އެހީތެރިކަމުގެ ގްރޫޕްތައް ގާއިމުކުރުން.
- ހިނގުމާއި ކަސްރަތު ކުރާ ގްރޫޕްތައް ގާއިމުކުރުން.
- އިންޓަނެޓްގެ ރައްކާތެރިކަމާ ގުޅޭ މަސައްކަތު ބައްދަލުވުންތައް ބާއްވުން.
- އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނަށް އަޅާލުމާއި ނަފްސާނީ ކޮމިއުނިޓީގެ ސެންޓަރެއް ފެށުން.

ވަސީލަތްތައް

- މަދުވެގެން (އަދަދު) އެހީތެރިކަމުގެ ގްރޫޕް ގާއިމުކުރުން.
- (އަދަދު) މީހުންނަށް ހަރަކާތްތަކުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުން.
- (އަދަދު) އިޖްތިމާޢީ ހަރަކާތް ހިންގުން.

ކައުންސިލްތަކާއި ޖަމްޢިއްޔާ.ޖީ.އޯ އިން، ސިވިލް/ރަށުގެ އާބާދީގެ ނިސްބަތަށް ބޮޑު އަދަދުގެ ކަންބޮޑުވުން ކަންކަން ހުށަހެޅުން

3 ވަނަ އަހަރު: ކުރަންވަށާފައިވާ ކަންކަން އިތުރަށް ފުޅާކުރުމާއި މުޖުތަމަޢު އިޖުތިމާޢީގޮތުން ތަރައްޤީ ކުރުން

މަގްސަދު

ޤުރުބާނީތަކަށް ފާހަގަކުރުމާއި އެންމެންގެ ބައިވެރިވުން ހިތްވަރުދިނުން.

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

- އަންހެނުންނަށް ރައްކާތެރިކަމާއި އެކަކުއަނެކަކާ ބައްދަލުވާ ގުޅުންބަދަހިކުރުން ދިރިއުޅޭ ތަންތަން ގާއިމުކުރުމަށް މަސައްކަތް ކުރުން
- ކުދިންނާ ރައްޓެހި މުޖުތަމަޢުތަކުގެ ސަރަހައްދުތަކަށް ޒިޔާރަތްކޮށް ބިނާކުރުމަށް މަސައްކަތްކުރުން
- ކުލަބާއި މުޖުތަމަޢުގެ ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި އިތުރަށް ފާހަގަކުރުން.
- ޖަމާޢަތްތަކާއި ޒިޔާރަތް ކޮށް ހަރަކާތްތަކުގައި ވުން.

ވަސީލަތްތައް

- ހަރާ އުޅުމުގެ އަހުލާގެ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުން.
- ދުވި މުޖުތަމަޢުގެ ހަރަކާތްތަކުގައި ބައިވެރިވުން.
- ދާއިރާގެ ކުދިންނަށް ކުލަބާއި މުޖުތަމަޢުގެ ހަރަކާތްތަކުގައި ބައިވެރިކުރުން.

4 ވަނަ އަހަރު: މުއައްސަސާ ވަރުގަދަކުރުމާއި ގުޅުންތައް ބަދަހިކުރުން

މަގްސަދު

- ދަރުހައްޓާ ދަތުރުތަކުގައި ކަންކަން ކުރިއަށް ގެންދިއުމާއި އެކި ފަރާތްތަކާއެކު ޝަރީކު ގުޅުން ވަރުގަދަކުރުން

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

- ތިރީގައިވާ ފަރާތްތަކާއެކު ރަސްމީކޮށް މަސައްކަތްކުރާނެ ނިޒާމެއް ކަނޑައަޅުން:
  - ސްކޫލްތައް.
  - ދީނީ ޖަމްޢިއްޔާތައް.
  - ސިއްޙީ އަދި އިޖްތިމާޢީ ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭ ފަރާތްތައް.
- އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކަށް ހާއްސަ ހަރަކާތްތައް ފެށުން.
- މުޖުތަމަޢު ބޭނުންވާ ހަރަކާތްތައް ދިގުމުއްދަތަކަށް ކުރިއަށްގެންދާނެ ގޮތް ކަނޑައަޅައި އުނގަނުވައިދިނުން.

ލަނޑުދަނޑިތައް

- މުޖުތަމަޢުގެ އަންހެނުންގެ ބައިވެރިން (އަދަދު)% އަށް ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުން.
- ޒުވާނުންނާއި އާއިލާތަކުގެ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުން.
- ހޭލުންތެރިކަމާއި ބައިވެރިވުން އިތުރުވެފައިވާކަން ހާމަކޮށްދިނުން.

ކައުންސިލްތަކާއި ގުޅިގެން.ޕީ.ސީ އިން، ސީޖީ/ޖަމާޢަތުގެ އާއްމުގެ ނިސްބަތްތައް ބަލާ އަހަރުދުވަހު ކަނޑައަޅުން

5 ވަނަ އަމާޒު: ދެމެހެއްޓެނިވިކަމާއި ދިގުމުއްދަތުގެ ނަތީޖާ

މަޤްޞަދު

- ކުރިއަށްގެންދާ ހިންގުމާއި ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ދާއިމީ ނިޒާމެއްގެ ބައެއްކަމަށް ހެދުން.

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

- ހިންގުން ޕްރޮގްރާމްތަކަކީ އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކްލަބުގެ ދާއިމީ މަސައްކަތްތަކުގެ ބޮޑުބައި ހަމަޖެއްސުން.
- ފަންޑު އަމާޒުގެ މަސައްކަތުގެ އިވެލުއޭޝަން ހަދައި، އަދި ބަދަލުތައް ގެނައުން.
- މުޖުތަމަޢުގެ ދިރާސާގެ ނަތީޖާ އަހަރީ ރިޕޯޓު ނެރުން.
- އިޖުތިމާޢީ އަދި އާރިޓިސްޓިކް ފޯރުކޮށްދޭ ޕްރޮގްރާމްތައް ދެމެހެއްޓޭނެ ކަމަށް ގެންދިއުން.

ލަނޑުދަނޑިތައް

- މުޖުތަމަޢުގެ އަންހެނުންނާއި އާއިލާތަކުގެ ތެރެއިން (އަދަދު)% އަށް ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުން.
- ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި ހިނގާ އަންހެނުންގެ އަދި އާއިލީ އަނިޔާތަކުގެ ނިޒާމުތައް ގާއިމުކުރުން.
- އިޖުތިމާޢީ ބައިވެރިވުމާއި ދުޅަހެޔޮކަން އިތުރުކުރުވައިދޭ ސާވިސްތައް ފޯރުކޮށްދިނުން.

މަސައްކަތް ބަލައި ވަޒަންކުރުން (މޮނިޓަރިންގް އަދި އިވެލުއޭޝަން)

ކާމިޔާބީ މިންގަނޑުތައް

- ހިންގުނު ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ސެޝަންތަކުގެ އަދަދު.
- ޕްރޮގްރާމްތަކާއި ހަރަކާތްތަކުގައި ބައިވެރިވި މީހުންގެ ނިސްބަތް.
- ގާއިމުކުރުވުނު އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ ގްރޫޕުތަކުގެ އަދަދު.
- މުޖުތަމަޢުގެ ހިއްސާއި ހިދުމަތްތަކާ ގުޅޭ ޚިޔާލު ހޯދުން.
- އުމްރާނީ ތަރައްޤީގެ މަޝްރޫޢުތަކަށް ޖިންސުވެރިކަން ކުރިއެރުން.

ރިޕޯޓުކުރުން

- ކޮންމެ ހަ މަހަކުން އެއްފަހަރު ކުރިއެރުންލިބުނު މިންވަރު އަންގައިދޭ ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރުން.
- ކައުންސިލަށް ހުށަހަޅާ އަހަރީ ރިޕޯޓް.

ހުރަސްތަކާއި ހައްލުތައް

ހުރަސް	ހައްލު
ބައިވެރިވާ މީހުންގެ އަދަދު މަދުވުން	ބައިވެރިންނަށް އަންނަން ފަސޭހަވާނޭގޮތަށް ބައްދަލުވުންތަކުގެ ވަގުތުތަކާއި ބޭއްވޭނެ ތަނާއި، މީހުންނަށް ވަކިވަކިން ބައްދަލުވުންތަކުގެ މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުން.
ދީނީ އަދި އިޖުތިމާޢީ ހައްސާސް މައުލޫމާތު	ގާބިލު މުދައްރިސުންނާއި ދީނީ އިލްމުވެރިންގެ ބައިވެރިވުން ހޯދުން.
ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގެ ދަތިކަން	ގުޅުންހުރި ބަޔަކުންނާއި، މުޖުތަމަޢުގެ ހިއްސާ އިތުރުކުރުން.
އުމްރާނީ ތަރައްޤީގެ ބޭނުންތެރި ބަޖެޓް ނެތުން	ވިޔަފާރިވެރިންނާއި ބައިނަލްއަގުވާމީ ތަރައްގީ ޕާޓްނަރުންގެ އެހީ ހޯދުމަށް މަސައްކަތްކުރުން.

4 ވަނަ ބައި

ގެވެށި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމާއި މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގައި ކުރިމަތިވާ ޖިންސީ ގޯނާ ހުއްޓުވުން

ސިޔާސަތާ ގުޅޭ ހުށަހެޅުން

1. ގާނޫނީ އަސާސް

މި ސިޔާސަތު އެކުލަވާލެވިފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގާނޫނުތަކާއި މުއައްސަސާތަކުގެ އަނިގަނޑާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެ މަތިންނެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ:

- ގެވެށި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ ގާނޫނު (ގާނޫނު ނަންބަރު: 2012/3)
- ވިޔަރެސްކުރުމާއި ހިދުމަތް ޕްރޮވައިޑަރުންގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ ގަވާއިދުތައް
- ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ގާނޫނު (ގާނޫނު ނަންބަރު: 2014/16)
- ޖިންސީ ކުށުގެ ގާނޫނު (ގާނޫނު ނަންބަރު: 2014/17، އިސްލާހު ކުރެވިފައިވާ ގޮތަށް)
- ވަޒީފާއާބެހޭ އަދި މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގެ ރައްކާތެރިކަމާ ގުޅޭ ގަވާއިދުތައް

ފުލުހުން ޕްރޮޓެކްޝަން އޯޑަރު އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުމަށް ގާނޫނީ ގޮތުން މަގުފަހިކޮށްދީފައިވާ އިދާރާތައް:

- ގެވެށި އަނިޔާގެ އަދަދުތައް ހުއްޓުވުމަށްޓަކައި މުޅި ރާއްޖޭގައި ހިންގާ ހަރަކާތްތަކާއި މަސައްކަތްތައް އެއް އިދާރާއަކުން ގެންދެވޭނެ، އެކަށޭނަ ތަރުތީބެއް ބިނާކުރުން
- އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތްތަކަށް ހިދުމަތް ޕްރޮވައިޑްކުރުން
- ހޭލުންތެރިކުރުވުމާއި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ ހަރަކާތްތައް އިސްވެ ހިންގުން

މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ، ފެމިލީ އެންޑް ސޯޝަލް ސަރވިސަސްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަކީ:

- އިޖުތިމާޢީ ރައްކާތެރިކަމުގެ ހިދުމަތްތައް ޕްރޮވައިޑްކުރުން
- މައްސަލަތައް ބެލެހެއްޓުމާއި (ކޭސް މެނޭޖްމަންޓް) އެޑްވޮކަސީ ޕްރޮވައިޑްކުރުން
- ޚާއްސަ ފެންވަރުގައި ދޫވާ ރައްދުތަކާއި އިޖާބަތް އަދި އަލަ ފިލާވަޅުތަކާ އެއްބައިވަންތަކަމާއެކު ތަރުތީބުކޮށް ބެލެހެއްޓުން

2. މަގްސަދު

އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީތަކާ ގުޅިގެން ކައުންސިލްތަކުން މަސައްކަތްކުރާނެ އިންތިޒާމެއް ހަމަޖެއްސުމުގެ މަގްސަދަކީ:

- ގެވެށި އަނިޔާއާއި މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގައި ކުރިމަތިވާ ޖިންސީ ގޯނާ ހުއްޓުވުން
- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނާއި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތްތަކަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން
- ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދީ ޤައުމީ ނިޒާމުތަކާ ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން ކަށަވަރުކުރުން

3. ދާއިރާ

މި ސިޔާސަތު ހިނގާނީ އަންނަނިވި ފަރާތްތަކުގެ މައްޗަށެވެ:

- ކައުންސިލްގެ ހުރިހާ މެންބަރުންނާއި، އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންނާއި، ކައުންސިލްގެ މުވައްޒަފުން
- މުޖުތަމަޢުގެ ފެންވަރުގައި ހިންގޭ ހަރަކާތްތައް
- ވަޒީފާދޭ ފަރާތްތަކާއި ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކުގެ އޮފީސް ގޮތުންނެވެ

4. މާނަކުރުން

4.1 ގެވެށި އަނިޔާ

ގެވެށި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނުގައި މާނަކޮށްފައިވާ ގޮތުން:

- ގެވެށި ގުޅުމެއްގެ ތެރޭގައި ހިނގާ އަނިޔާ، މިގެ ތެރޭގައި ޖިސްމާނީ، ޖިންސީ، ނަފްސާނީ އަދި އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން ކުރާ އަނިޔާ ހިމެނޭ.

4.2 ޖިންސީ ފުރައްސާރަ (މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގައި)

ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނުގައި މާނަކޮށްފައިވާ ގޮތުން:

- ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ކަމަށް ބުނެފައިއޮތީ، މީހެއްގެ ނުރުހުމުގައި އެހެންމީހަކު ޢާއްމާ ދެކޮޅަށް ނުވަތަ ޢާއްމުކޮށް ނިސްބަތްކޮށް ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމަށް.

- ޖީހަކަށް ނިސްބަތްވާ ޖިންސަށް އަމާޒުވާ ހިންގުން ކަމުގައިބެލެވޭ، އެ އަމަލު ހިންގާމީހާ ދައްކާ ވާހަކައަކުން، ނުވަތަ ބުނާ ބަސްތަކަކުން، ނުވަތަ ލިޔާ ލިޔުމަކުން، ނުވަތަ ދައްކާ ކުރެހުމަކުން ނުވަތަ ތަސްވީރަކުން ނުވަތަ އިޝާރާތް އަޅައިގެން، ނުވަތަ ކުރާ އިސްތިހާރަކުން ނުވަތަ ކުރާ ހަރަކާތަކުން ނުވަތަ ބަލާ ބެލުމަކުން ކުރާ އެންމެހާ އަމިއްލަގެ ސަލާމަތަށް އެ އަމަލު އުނދަގޫވާ ދަތިކަމާ ހިތަށް ޖިންސީހަރަކާތް ސިފަކުރުމުގެން ނުވަތަ ވިސްނުމަށް ނުވަތަ ދުރަކުގެން ނުވަތަ އެނިގެން ދިޔުމަށް.

5. ސިޔާސަތުގެ މަގުސަދުތައް

1. ގެވެށި އަނިޔާއާއި މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގައި ކުރިމަތިވާ ފުރައްސާރަ ހުއްޓުވުމަށް ކުރާ މަސައްކަތްތައް ވަރުގަދަކުރުން
2. މަސައްކަތުގެ ބުރުގައި ރައްކާތެރިކަމާއި، ސިއްރު ހިފެހެއްޓުމާއި، ޒާތީ އިޙްތިރާމްތަކާ އެއްގޮތަށް އަމަލުކުރުން ކަށަވަރުކުރުން
3. ޤައުމީ އިދާރާތަކުގެ ރަސްމީ ގޮތުން ޝާއިޢުކުރުން
4. ރައްކާތެރިކަން ހޯދުމާއި، މައްސަލަ ރިޕޯޓުކުރުމާއި، އެހީތެރިކަން ލިބޭނެ ހިދުމަތްތަކަށް އެކްސެސް ފުރުޞަތު ފަހިކޮށްދިނުން

6. ކުރިއަށްދާނެ އުސޫލުތައް

- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކަށް ފުރިހަމައަށް ތަބާވުން
- ސިއްރު ހިފެހެއްޓުމާއި އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތުގެ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުން
- އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތަށް އިސްކަންދީ އެހީތެރިވެ ދިނުން
- ސަރުކާރުގެ ހިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި، އެ ހިދުމަތްތަކާ ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން
- އަނިޔާއާއި ފުރައްސާރައަށް އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ދޫނުދިނުން (ޒީރޯ ޓޮލެރަންސް)

7. މުއައްސަސާތަކުގެ ގޮތުގައި ވިލަރެސްކުރުމުގެ އޮނިގަނޑު

7.1 ފުލުހުގެ ޑިޕާޓްމަންޓާއި އޮފީހާ ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން

ކޮމިޝަނުން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް:

- ގެވެށި އަނިޔާގެ ހާދިސާ މަސައްކަތްތަކުގައި، ޤާނޫނީ ގޮތުން ނިޒާމުތަކުގެ ބޭނުން ރިފަރކުރުން

- ގެވެރި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ ގޮތުންގެ ދަރުސް އުނގަނޑާފައިވާ ގައުމީ ރިފަރަލް ޕްރޮޓޮކޯލްތަކާ އަމަލުކުރުން
- އޮޕަރޭޝަން އިސްނަގައިގެން ހިންގާ ކޯޑިނޭޓުކުރުމާއި ރައްކާތެރިކަމުގެ ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ބައިވެރިވުން
- ގައުމީ ފެންވަރުގައި މޮނިޓަރކުރަން ޖެހޭ ހާލަތްތަކުގައި ސިއްރު ހިފެހެއްޓުމާއި ތަފާސްހިސާބު ހިއްސާކުރުން

ގެވެރި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމަށާއި އެފަދަ ކަންކަމަށް އިޖާބަދިނުމުގައި މުއައްސަސާތަކުން ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުމަށް ގޮތްތަކުން ތާޒާކުރުމަށް.

7.2 މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތު، ފެމިލީ އެންޑް ވެލްފެއަރ އާއި ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން

ކައުންސިލްތަކުން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް:

- އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތްތަކަށް ކޭސް މެނޭޖްކުރުމުގައި އިޖުތިމާއީ ހިދުމަތްތައް ހޯދައިދިނުމަށް ރިފަރކުރުން
- އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތްތަކަށް ތިރީގައިވާ ހިދުމަތްތައް ހޯދުމުގައި އެހީތެރިވުން:
  - ރައްކާތެރި މަރުކަޒުތައް (ޝެލްޓަރ)
  - ކައުންސެލިންގ
  - މާލީ އަދި ޤާނޫނީ އެހީތެރިކަން
- ނުރައްކާތެރި އަދި ކުއްލި ހާލަތްތަކުގައި މުއައްސަސާތަކާ މަޝްވަރާކޮށް ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން.

7.3 މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއާ ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން

- ތިރީގައިވާ ކަންކަން ހިމެނޭ މައްސަލަތައް ފުލުހުން ރިފަރކުރުން:
  - ޖިސްމާނީ އަނިޔާ
  - ފުރާނައަށް ނުރައްކާވާ ފަދަ އިންޒާރުތައް
  - ޖިންސީ ކުށްތައް
- މައްސަލަ ރިޕޯޓްކުރުމުގައި އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތްތަކަށް އެހީތެރިވުން

8. މައިގަނޑު ސިޔާސަތާ ގުޅޭ ހަރަކާތްތައް

8.1 ރައްކާތެރިވުމާއި ކޯޑިނޭޝަން އިތުރުކުރުން

ކައުންސިލްތަކުން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް:

- ތިރީގައިވާ ދާއިރާތަކުން ގާއިމުކުރުން ކޯޑިނޭޓަރުންގެ ސެކްޝަނުގެ ބައްދަލުވުން:

- ގެވެރި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން ލިބިދޭ ހިމާޔަތާއި ރައްކާތެރިކަން
- ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމުގެ ގާނޫނުތަކާއި މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގައި ލިބިދޭ ހިމާޔަތް

- މައްސަލަ ރިފަރކުރާނެ ނިޒާމުތަކާއި ލިބެންހުރި ހިދުމަތްތައް އޭނާގެ ހައްގުތައް އިސްތިފާދާކުރުން
- ފިރިހެނުންނާއި ޒުވާނުންގެ އިސް ފަރާތްތައް ބައިވެރިކުރުވުން

8.2 ރިފެރަލްގެ ނިޒާމު (ޒުވާނުންގެ ފެންވަރުގައި)

- ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް ގޮޅި ކައުންސެލިންގ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭ ކަނޑައެޅުން
- ބޭނުންވާ ހާލަތްތަކުގައި ގޮޅި ކައުންސެލިންގ ޚިދުމަތް ހޯދައިދިނުން
- ސިއްރު ހިފެހެއްޓުން ފަދަ ގޮތަކަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާނެ ފުރުސަތު ފަހިކޮށް ބައިވެރިކުރުން
- އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތްތަކަށް ތަރުޖަމާ މައުލޫމާތު ސާފުކޮށް ދިނުން:
  - ކައުންސެލިންގތަކަށް ބަޔަކު އިދާރާތަކުން ނުނަކަން
  - މައްސަލައަށް ރިފަރކުރަންޖެހޭ ގާނޫނީ ބާރު ލިބިފައިވާ މުއައްސަސާތަކާއި ކަން

8.3 މައްސަލައަށް ރިފެރަލްކުރާއިރު ފޯރުކޮށްދޭ އިދާރާތަކަށް ފޯރުކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ރަސްމީ ނިޒާމު (ފޮލޯއަޕް ޗާޓު)

މައްސަލައެއް ލިބުމުން:

ފިޔަވަޅު 1: ވަގުތުން އަނިޔާ ލިބުނު ފަރާތުގެ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުން

ފިޔަވަޅު 2: އަނިޔާ ލިބުނު ފަރާތުގެ ރުހުން ހޯދުން (ނުރައްކާ ބޮޑު ހާލަތްތައް ފިޔަވައި)

ފިޔަވަޅު 3: ކަމާބެހޭ އިދާރާއަށް ރިފަރކޮށް ފޮލޯކުރުން

- ގެވެރި އަނިޔާ → ފުލުހުން ފެމިލީ ސަޕޯޓް އޮފީސް
- އިޖުތިމާޢީ އެހީތެރިކަން → މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތު، ފުލުހުން އެންޖީއޯ ވޮލަންޓިއަރ
- ޖިންސީ މައްސަލަތައް → ފުލުހުން

ގައުމީ ފެންވަރުގައި މިފަދަ ކަންކަން ރިފަރކުރާ އިދާރާތަކުގެ ތަފާސީލު ފުލުހުން، މިނިސްޓްރީގެ ހޮޓްލައިންތައް އަދި އެން.ޖީ.އޯ ގެ ހިދުމަތްތައް ހިމެނެއެވެ.

8.4 މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގެ ބައިވެރިވުން

ކައުންސެލިންގ، އަންހެނުންގެ ތަރައްގީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީތަކާ ގުޅިގެން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް:

- ޖިންސީ ފުރައްސާރަ ހުއްޓުވުމުގެ ސިޔާސަތުތައް އެކުލަވާލުމަށް ވަޒީފާދޭ ފަރާތްތަކަށް ބާރުއެޅުން
- ޖިންސީ ގޯނާކުރުމާއި ފުރައްސާރަކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ގާނޫނު އަމަލުކުރުމަށް ބާރުއެޅުން
- މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގައި ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން

8.5 ގާބިލުކަން އިތުރުކުރުން

ކައުންސިލުގެ ހުރިހާ މެންބަރުންނާއި އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ތިރީގައިވާ ދާއިރާތަކުން ތަމްރީނުވާންޖެހޭނެ:

- ގެވެށި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ ގާނޫނުގެ އިޖުރާއަތުތައް
- މުއާމަލާތު ހައްލުކުރުމުގައި ރައްކާތެރިކަމާއެކު އަމަލުކުރަން ގޮތް
- މައްސަލަތައް ރައްދުކުރަންޖެހޭ ފަރާތްތަކަށް ފޮނުވުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ރަސްމީ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތައް.
- އަހުލާޤީ އަދި ގާނޫނީ ޒިންމާތައް

8.6 ރައްކާތެރި މާހައުލާއި އެހީތެރިކަން

- އެކަކު އަނެކަކަށް އެހީތެރިވާ ސަޕޯޓް ގްރޫޕްތަކަށް މަގުފަހިކޮށްދިނުން
- މަޝްވަރާކުރުމަށް ރައްކާތެރި މާހައުލެއް ފޯރުކޮށްދިނުން
- އަސާސީ އެހީތެރިކަމުން ބޭރުގައި، ކައުންސިލުތަކުގެ ދައުރު އަދާކުރުމުން ދުރުހެލިވުން

8.7 ތަފާސްހިސާބާއި ލިޔުކިޔުންތައް ބެލެހެއްޓުން

- ހަމައެކަނި ސިއްރު ހިފެހެއްޓޭފަދަ (ވަކިވަކި ފަރާތްތަކަށް ނޭނގޭ) ރެކޯޑުތައް ބެލެހެއްޓުން
- ހުއްދަނެތި އެއްވެސް މައުލޫމާތެއް ހިއްސާނުކުރުން
- ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކަށް މައްސަލަތަކުގެ އާންމު ހާލަތު (ވަކިވަކި ފަރާތްތަކުގެ ވަނަވަރު ހާމަނުކޮށް) ރިޕޯޓުކުރުން

9. މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ޒިންމާތައް

ޑަބްލިޔު.ޑީ.ސީ ތަކާ ގުޅިގެން ރަށު ކައުންސިލުން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް:

- ހޭލުންތެރިކުރުވުމާއި މިކަމުން ރައްކާތެރިވެވިދާނެގޮތަށް ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ކުރުން
- އެންމެ ފުރަތަމަ މުއާމަލާތު ކުރާނެ ފަރާތް ކަނޑައެޅުމާއި، މައްސަލަތައް ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކަށް ރަސްމީކޮށް ހުށަހެޅުން.

- މުޖުތަމަޢުގެ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުން
- އިދާރީ އަދި ޓެކްނިކަލް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން
- ގައުމީ ފެންވަރުގެ އިދާރާތަކާ ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން ކަރަފުރުކުރުން

ފުލުހު ޕްރޮޓެކްޝަން އޮތޯރިޓީ:

- ގެވެށި އަނިޔާއާ ގުޅޭ ގައުމީ ފެންވަރުގައި ދޭންޖެހޭ އިޙާބަ އިސްތިލާފް ދިނުން
- ހިދުމަތްތަކާއި ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ކަންކަން ހިންގާ ބެލެހެއްޓުން

މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތް، ފުލުހުން އެންޑް ފެމިލީ:

- އިޖުތިމާއީ ޚިދުމަތްތައް ދިނުމުގައި ކޭސް މެނޭޖް ކުރުން

10. ކައުންސިލަރުންނާއި ސީ.ބީ.އޯ.ސީ މެންބަރުން ކުރުން ވާނީ ކަންތައްތައް

ކައުންސިލަރުންނާއި ސީ.ބީ.އޯ.ސީ މެންބަރުން ތިރީގައިވާ ކަންތައްތައް ކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ:

- އަމިއްލައަށް މަސައްކަތްތައް ތަހުގީގުކުރުން
- ސީރިއަސް އަނިޔާގެ މައްސަލަތަކުގައި ދެފަރާތާއިކަކާވާ ސުލްޙަ ކުރަން އުޅުން
- އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތަކަށް އަނިޔާދިން ފަރާތާއެކު މައްސަލަ ހައްލުކުރުމަށް ބާރުއެޅުން ނުވަތަ މަޖުބޫރުކުރުން
- ސިއްރު މައުލޫމާތު ހިއްސާކުރުން

11. ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތަކަށް އަމަލުކުރާ މިންވަރު ދެނެގަތުން.

ކޮމިޓީ މިނާރު މިންގަނޑުތައް

- ހޯދުންތެރިކުރުމުގެ ސިސްޓަމްތަކެއް އަދަދު
- އެކުން ފަރާތްތަކަށް ފޯރުކޮށް ނުވަތަ ރިފަރ ކުރެވުނު މަސައްކަތްތަކުގެ ޖުމުލަ އަދަދު.
- މަސައްކަތްގެ އިދާރާތަކާއިއެކު ގުޅިކުރެވުނު ގުނުމުގެ އަދަދު
- ބޮޑިސް ފިޔަވަޅުގެ މިންވަރު

ކަސްޓަމަރުފަހިވާ ގަވާއިދުތަކާއި، އުސޫލުތަކާއި އަދި މިންގަނޑުތަކަށް ފުރިހަމައަށް ބޯލަނބައި އެއާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރުން.

- ހިދާ ކައުންސިލް ގެންބުދުންނާއި، ގޭބިލު.ޕީ.ސީ ގެންބުދުން އަދި މުވައްޒަފުން ގެފަދި އަނިޔާގެ ވައްސަލަތަކާ ގުޅޭގޮތުން ސިޔާސަތު ހިފެހެއްޓުމުގެ އިމުގެރުގައި ސަޢިކުރާނެވާނެއެވެ.
- މިކަމާ ހުށަހެޅިފައިވާ ޝަކުވާތަކުގެ ވައްސަލަތު ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކަށް ހުށަހަޅާނެއެވެ.

12. ޚާރިޖީ މުރާޖަޢާކުރުން

- ކޮންމެ 2 އަހަރަކުން އެއްފަހަރު މުރާޖަޢާކުރުން
- ފާސްކުރެވިފައިވާ އަންނަ ބަދަލުތަކާއި ދައުލަތުގެ ގާނޫނު ސިޔާސަތުތަކަށް ބަލައި، ކޮންކޮން މުރާޖަޢާކޮށް ތަރުތީބުކުރުން

13. ނިންމުން

މި ޚިދުމަތުގެ ސަރަޙައްދު، ކައުންސިލްތަކާއި އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފާސްނު ޤާނޫނުގެ ތަރުހީން މަސައްކަތްކުރުން ކަނޑައަޅާފައިވާނެއެވެ. އަދި ހަމައެއާއެކު، ކޮންކޮން ހުއްޓުވުމާއި، ހޯދުންތެރިކަން އިތުރުކުރުމާއި، މުޖުތަމަޢުގެ ފެންވަރުގައި އެކިތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި މުހިންމު ދައުރެއް އަދާކުރުމަށް މަގުފަހިވެގެންދާނެއެވެ. ފުލުހުން ޕްރޮސިކިއުޝަން އޮތޯރިޓީއާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ، ފުލުހުން ސޯޝަލް ސަރވިސަސްއާ ގުޅިގެން، ރިޕޯޓިންގްކުރާނެ މަސައްކަތްކުރުން، ރައްކާތެރިކަމުގެ ނިޒާމުތައް ހަރުދަނާކޮށް، މުޅި ރާއްޖޭގައި ރައްކާތެރި ގޮތްތަކެއް ގޮސްފައިވާއި މަސައްކަތުގެ މާހައުލުތަކުގައި ބިނާކުރުމަށް ކައުންސިލްތަކާއި އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީތައް އެހީތެރިވެދޭނެއެވެ.

ގެވެށި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމާއި މަސައްކަތްތަކުގެ މާހައުލުގައި ކުރިމަތިވާ ޖިންސީ ގޯނާ ހުއްޓުވުމާ ގުޅޭ 5 އަހަރުގެ އެކްޝަން ޕްލޭން (2031-2026)

ޖުމްލަ މަގްސަދު

ގާނޫނީ އޮނިގަނޑުގެ ތެރެއިން ރަނގަޅުގައި ހިނގާ ހަރަކާތްތައް ވިލަރެސްކުރުން، ގެވެށި އަނިޔާއާއި ވަޒީފާގެ މާހައުލުގައި ދިމާވާ ޖިންސީ ގޯނާގެ މައްސަލަތައް ހުއްޓުވުމަށް މަސައްކަތްކުރުން ހިމެނެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، މިފަދަ ކަންކަން ރިޕޯޓުކުރުމަށް އޮންނަ އުސޫލުތަކާއި، އެކަންކަމާ ގުޅިގެން ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ގާއިމުކޮށްފައިވާ ނިޒާމުތައް އިތުރަށް ހަރުދަނާކުރުމަކީ މީގެ މުހިންމު މަގްސަދެކެވެ.

މިހާރުގެ ހާލަތު (ބޭސްލައިން) - ފުރަތަމަ 3 މަސްދުވަސް

ބޭރުގައިވާ ކަންކަން ދެނެގަތުން:

- މިހާރު ކުރިއަށްގެންގޮސްފައިވާ ގެވެށި އަނިޔާ/ފުރައްސާރައާ ގުޅޭ ރިޕޯޓުކުރެވުނު ސަރވޭތަކުގެ އަދަދު
- ރިޕޯޓުކުރުމުގައިވާ ހުރަސް ރިފަރަލް ފޮނުވުމުގައިވާ މައްސަލަތަކުގެ އަދަދު (އެއްވެސް މައްސަލައެއް އޮތްނަމަ)
- ތަމްރީން ލިބިފައިވާ ކައުންސިލު/ޕޮލިސް ޑިޕާޓްމަންޓާއި ކައުންސިލު މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު
- ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކުގެ މިހާރު އޮތް ގުޅުން

5 އަހަރުގެ އިސްތިރާޓީޖީ ލަނޑުދަނޑިތައް

- ކައުންސިލު ޑިޕާޓްމަންޓާއި، ޕޮލިސް ޑިޕާޓްމަންޓް އަދި ކައުންސިލު މުވައްޒަފުންގެ 100 އިންސައްތަ، ގެވެށި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ ގާނޫނާއި ޖިންސީ ފުރައްސާރަ ހުއްޓުވުމުގެ ގާނޫނަށް ތަމްރީނުކުރުން.
- ކައުންސިލްގައި ތަމްރީނުލިބިފައިވާ ޕްރޮޓެކްޝަން ފޯކަލް ޕޮއިންޓެއް ހުރުން.
- މުޖުތަމަޢުގެ އަންހެނުންގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން 70% ރިޕޯޓުކުރުމުގެ މަޢުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުން.
- ހަރުދަނާ ރިފަރަލް ނިޒާމެއް ގާއިމުކޮށް، ހުރިހާ މަސައްކަތްތަކެއްގައި އެ ނިޒާމު ބޭނުންކުރުން.
- ފުރައްސާރައާ ދެކޮޅު އުސޫލުތައް، ކައުންސިލްތަކާއި ޕޮލިސް އިން ކަނޑައަޅާ އަދަބުގެ މަސައްކަތްތަކާ ތަންތަން ހަރުދަނާކުރާ އެއްބާރުލުމާ އެކު ނިޒާމެއް ގާއިމުކުރުން.
- ރިޕޯޓުކުރާ މިންވަރު އިތުރުވުން (މިއީ ނިޒާމަށް އޮތް އިތުބާރު ދޭހަކުރާ ކަމެއް).
- ޕޮލިސް ތަކުން ސިއްރު ހިފެހެއްޓުމުގެ އުސޫލާ އެއްވެސް ފަރާތަކުން ހިލާފުނުވުން.

1 ވަނަ އަހަރު: ނިޒާމު ޤާއިމުކުރުމާއި ޤާނޫނީ ގޮތުން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން

މަޤްސަދުތައް

- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން އަސާސީ ނިޒާމުތައް ބިނާކުރުން.
- ރައްކާތެރިކަމާއެކު މަސައްކަތްތައް ބެލެހެއްޓުމަށް ކައުންސިލްގެ ފެންވަރު ފުރިހަމަ ތަރައްޤީކުރުން.

ކުރަން ހުރިހާ ކަންކަން

- ގެވެށި އަނިޔާއާއި ޖިންސީ ފުރައްސާރައިގެ މައްސަލަތަކަށް ކައުންސިލުން ރެސްޕޮންޑްކުރާނެ ޕްރޮޓޮކޯލް ތަޢާރަފްކުރުން.
- ތިރީގައިވާ އިދާރާތަކާ ގުޅިގެން ހަމަޖެހުނު ގާނޫނީ އަދި ރައްކާތެރިކަމުގެ ތަމްރީނުތައް ކުރިއަށްގެންދިއުން:
  - ފުލުހުގެ ފްރަންޓްލައިން އޮފިސަރުން
  - މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތު، ފުލުހުން އަދި ވުޒާރާތައް
- ތިރީގައިވާ ތަކެތި ތައްޔާރުކޮށް ފޯރުކޮށްދިނުން:
  - މަސައްކަތަށް ރައްދުކުރާނެ ފޯމުތަކާއި މައުލޫމާތު ހިމެނޭ ގޮތް ނަމޫނާ ލިސްޓު
  - މަސައްކަތަށް ބެލެހެއްޓުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލުތައް (SOPs)
- ސިއްރުކަން ހިފެހެއްޓޭނެ ރިޕޯޓިންގ ޗެނަލްތައް ޤާއިމުކުރުން - ހޮޓްލައިން، ކައުންސިލް، ޕޮލިސް.ޖީ.އެސް ފޯނުނަންބަރު އަދި މުވައްޒަފުން ގެވެށި އަނިޔާގެ މަސައްކަތަށް ގެނެވޭނެ ގޮތް ސިއްރު ހިފެހެއްޓުމުގެ އިމްތިޔާޒުގައި ސާފުކުރަންވާނެއެވެ.
- ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ފުރަތަމަ ކެމްޕެއިން ފަށައިގަތުން

ލަނޑުދަނޑިތައް

- ކައުންސިލް އަދި އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންނާއި ކައުންސިލްގެ 100% މުވައްޒަފުން ތަމްރީނުކުރުން
- ކައުންސިލްގައި ފޯކަލް ޕޮއިންޓެއް ކަނޑައެޅުން
- ކޮންމެ ރަށެއްގައި ނުވަތަ އަވަށެއްގައި ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ 2 ސެޝަން ކުރިއަށްގެންދިއުން
- ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކާއެކު ރަސްމީ ރިފަރަލް ނިޒާމެއް ޤާއިމުކުރުން

2 ވަނަ އަހަރު: ހޭލުންތެރިކުރުވުމާއި މުޖުތަމަޢު ބައިވެރިކުރުން

މަގުސަދުތައް

- އާންމުންގެ ހޭލުންތެރިކަމާއި އިހްތިމާމު އިތުރުކުރުން
- މައްސަލަ ރިޕޯޓުކުރުމާއި އެހީތެރިކަމަށް އެދުމަކީ އާންމު ކަމަކަށް ހެދުން

ކުރަން ހުރިހާ ކަންކަން

- ތިރީގައިވާ ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން [illegible] ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ކެމްޕޭނެއް ހިންގުން:
  - ގެވެށި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން ލިބޭ ހައްގުތައް
  - މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގައި ކުރާ ގަނާ ނުވަތަ ފުރައްސާރައިން ރައްކާތެރިކުރުވުމުގެ ނިޒާމުތައް
- ތިރީގައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ބައިވެރިވުން ހޯދުން:
  - ފިރިހެނުންނާއި ފިރިހެން ކުދިން
  - ދީނީ އިލްމުވެރިންނާއި މުޖުތަމަޢުގެ އިސްފަރާތްތައް
- މުޖުތަމަޢުގެ [illegible] މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތައް ފެށުން
- [illegible] އަމާޒުކޮށްގެން ހޭލުންތެރިކަމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ތަޢާރަފުކުރުން (އެމް.ޕީ.އެސް އަދި މިނިސްޓްރީއާ ގުޅިގެން ސްކޫލް ކުދިން ބައިވެރިކުރުން)
- މަސައްކަތުގެ ފަރާތުން ދެ ޕްރޮގްރާމްތައް ފެށުން:
  - ވަޒީފާ ފަރާތްތަކަށް ހޭލުންތެރިކުރުވުން
  - މަސައްކަތުގެ ސިޔާސަތުތައް އުސޫލުތަކުގެ އެހީތެރިވުން

ނަތީޖާތައް

- މުޖުތަމަޢުގެ އަންހެނުންގެ 50% އަށް މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުން
- ކައުންސިލާއި ޑަބްލިޔު.ޑީ.ސީ އިން ކަނޑައަޅާ އަދަދަކަށް ކޮންމެ އަހަރަކު ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ސެޝަން ބޭއްވުން)
- މުޖުތަމަޢުގެ ތެރެއިން، މަޝްވަރާކުރުން، މަދުވެގެން 1 ގްރޫޕް ބައްދަލުކުރުން
- ރިޕޯޓުތައް (މައްސަލަ ހުށަހަޅާ މިންވަރު) 20% އިތުރުވުން
- ކައުންސިލާއި ޑަބްލިޔު.ޑީ.ސީ އިން ކަނޑައަޅާ އަދަދަކަށް މަސައްކަތްކުރާ އިދާރާ ނުވަތަ ތަންތަން، މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގައި ކުރާ ފުރައްސާރައާއި ދެކޮޅު ހަރަކާތްތެރިވުމުގައި ބައިވެރިކުރުން

3 ވަނަ އަހަރު: އިޖާބީ ނިޒާމު ވަރުގަދަކުރުމާއި މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގެ ބައިވެރިކުރުން

މަގްސަދުތައް

- މައްސަލަތަކަށް އިޖާބީ ޙައްލުތަކާއި ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން ހަރުދަނާކުރުން
- މަސައްކަތުގެ މާހައުލުތަކަށް ސިޔާސަތުގެ ސަބަބުން ކުރާ އަސަރު އިތުރު ކުރުން

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

- ފުރުޞަތާއި މަސައްކަތުގެ ކުރިއަރާ ގުޅުމުގެ ބަދަލު، އެކަންކަން ބޭފުޅުންގެ އުސޫލުތައް މިނިސްޓަރު ހަރުދަނާކުރުމަށް ވަރުގަދަކުރުން.
- ހުނަރުވެރިކުރުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ކުރިއަށްގެންދިއުން.

ލަނޑުދަނޑިތައް

- ރިޕޯޓުކުރާ ހިނގާ މައްސަލައެއް ރަނގަޅު ނިޒާމުގެ ތެރެއިން ރިވިއު ކުރެވޭކަން ކަށަވަރުކުރުން
- މުޖުތަމަޢުގެ ހޭލުންތެރިކަން 60% އިތުރުކުރުން

4 ވަނަ އަހަރު: ފުޅާކުރުމާއި ދުއައްސަލާތައް ވަރުގަދަކުރުން

މަގްސަދުތައް

- މަސައްކަތްތައް ފުޅާކުރުމާއި ދުއައްސަލާތަކުގެ ގުދުގައި ޓްރިނީ ގުޅުން ބަދަހިކުރުން
- ރައްކާތެރިކަމުގެ ނިޒާމުތައް ވަރުގަދަކުރުން

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

- މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް އިތުރަށް ފުޅާކުރުން
- ގައުމީ ފެންވަރުގެ އިދާރާތަކާ ގުޅިގެން ކޯޑިނޭޝަން ހިންގުން
- މުޖުތަމަޢަށް ބިނާވެފައިވާ ރައްކާތެރިވުމުގެ ހަރަކާތްތައް ތައާރަފުކުރުން:
  - އާއިލީ ކައުންސެލިންގއަށް ހޭލުންތެރިކުރުވުން
  - ކުރިއާލާ އިންޖުރީ (އާއިލީ ވޮލަންޓިއަރު) އަދި މުޖުތަމަޢުގެ އާރިތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ ނަޝީޙަތްތައް

- މައުލޫމާތު އެއްކުރުމާއި ރިޕޯޓުކުރުން ހުށަހަޅާކުރުން

ލަނޑުދަނޑިތައް

- ކައުންސިލްތަކާއި ގުޅިގެން ރަށު ކަނޑައަޅާ އަދަދަކަށް މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަން ބައިވެރިކުރުން
- މުޖުތަމައުގެ ހޭލުންތެރިކަން 65% - 70% އާއި ދެމެދަށް އިތުރުކުރުން
- ކާބޯތަކެތި އިންތިޒާމުކުރާ ކޮންމެ ކުއްޖަކު ކޯޗެއް ބައިވެރިވުން
- ރައްކާތެރިކަމާއި މަސައްކަތް ރިޕޯޓުކުރާ މިންވަރު އެއްވަރެއްގައި އިތުރުވެފައިވާކަން ދެއްކުން

5 ވަނަ އަހަރު: ދެމެހެއްޓެނިވިކަމާއި ވަޒަންކުރުން

މަގުސަދުތައް

- ކައުންސިލްގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރޭގައި މި ނިޒާމުތައް ދާއިމީކުރުން
- ކުރެވުނު މަސައްކަތްތައް ވަޒަންކޮށް އިތުރު ފުރިހަމަކުރުން

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

- ޕްރޮގްރާމުގެ ނަތީޖާ ވަޒަންކުރުމަށް މިނިވަން އިވެލުއޭޝަނެއް ހެދުން
- ކައުންސިލްގެ އާންމު ޖިންސާ ޤަވާއިދުތަކުގެ ތެރޭގައި މި ސިޔާސަތު ހިމެނުން
- މުޖުތަމައުގެ ރައްކާތެރިކަމާ ބެހޭ ރިޕޯޓު (ސިޓިޒަން ހިޔާލުޖަމާ ގޮތަށް) ޝާއިއުކުރުން
- ތަމްރީނާއި ހޭލުންތެރިކުރުމުގެ މަސައްކަތްތައް ގުޅުންހުރި ކުރިއަރުވުމުގައި

ލަނޑުދަނޑިތައް

- ތަމްރީނުދީފައިވާ ފުލުސް ޓީމެއް ހުރި ދެމެހެއްޓުން
- އަންހެނުންގެ ގޮތުގައި ހޭލުންތެރިކަން 70% މަތިކުރުން
- ހުރިހާ މަސައްކަތްތައް ރިޕޯޓު ނިޒާމުގެ ތެރެއިން ކުރިއަށްގެންދާކަން ކަށަވަރުކުރުން
- ސިޓީ ހެޔޮރައްޓެހިގޮތުގައި އެއްވެސް މަސައްކަތް ދިމާނުވުން

ކުރިމަތިވާނެ ނުރައްކާތަކާއި ހުރަސްތައް ދެނެގަނެ، އެކަންކަން ބެލެހެއްޓުން

ނުރައްކާތައް (ރިސްކްތައް)

- ބަދުނާމުވުމާބެހޭ ދައްސަވާ ރިޕޯޓުކުރާ މިންވަރު މަދުވުން
- ތަޢުލީމު ނުލިބޭ ގޮސްބަދުން ދައްސަވާތަށް ނުބައިކޮށް ބެލެހެއްޓުން
- ސިއްރު ހިފެހެއްޓުމަށް ބުރުއެރުން
- މަސައްކަތުގެ މާހައުލުތަކުން އެއްބާރުލުން ނުލިބުން

ހައްލުތައް (މިޓިގޭޝަން)

- ގުޅުންހުރި ތަމްރީން ދިނުން
- އަމަލުކުރަން ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލުތަކަށް (އެސް.އޯ.ޕީ) ތަކަށް އަކުރުން އަކުރަށް އަމަލުކުރާކަން ކަށަވަރު ކުރުން
- ގައުމީ އިދާރާތަކާއެކު ވަރުގަދު ގުޅުމެއް ބޭއްވުން
- ފިރިހެނުންނާއި ވަޒީފާދޭ ފަރާތްތަކަށް އަމާޒުކޮށް ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ހަރަކާތްތައް ހިންގުން

ކާމިޔާބީގެ މިންގަނޑު ބަލާތައް

- ތިރީގައިވާ އިދާރާތަކާއެކު އޮންނަ ވަރުގަދު ގުޅުން:
  - ފެމިލީ ޕްރޮޓެކްޝަން އޮތޯރިޓީ
  - މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތް، ފެމިލީ އެންޑް ޖެންޑަރ
- ގުޅުންހުރި ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ކުރު މަސައްކަތް
- ސާފު ރިޕޯޓިން ނިޒާމެއް ޤާއިމުވެފައި އޮތުން (ނުރަސްމީކޮށް މަސައްކަތް ނުބެލުން)
- މުޖުތަމައުގެ ތެރޭގައި އިތުބާރު ގާއިމުކުރުން

5 ވަނަ ބައި

މުޖުތަމަޢުގައި އަންހެނުންނާއި ކުޑަކުދިންގެ ސިއްޙީ ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުމާއި ބަލިތަކުން ރައްކާތެރިވުން

ސިޔާސަތާ ދޭ ހުރަހުފުން

1. ސުރުޚީ

"ދުޅަހެޔޮ އަންހެނުން، ދުޅަހެޔޮ އާއިލާ: ތަރައްޤީގައި އަންހެނުންނާއި ކުޑަކުދިންގެ ސިއްޙީ ދުޅަހެޔޮކަމަށް އަހައްމިއްޔަތުދިނުން މުޖުތަމަޢު ފެންވަރުގައި ހިންގާނެ އިސްތިރާޓީޖީއެއް"

2. ތައާރަފާއި ބޭނުންތެރިކަން

އަންހެނުންނާއި ކުޑަކުދިންނަކީ މުޖުތަމަޢުގެ ތަރައްޤީއަށްޓަކައި އެންމެ މުހިންމު ބިންގަލެވެ. ތަރައްޤީގައި ސިއްޙީ ހިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި މައިންނާއި ކުޑަކުދިންގެ ސިއްޙީ ހާލަތު ރަނގަޅުކުރުމުގައި ބޮޑެތި ކުރިއެރުންތަކެއް ހާސިލުވެފައިވިނަމަވެސް، މުޖުތަމަޢު ފެންވަރުގައި އަންހެނުންނާއި ކުޑަކުދިންނަށް ކުރިމަތިވާ ސިއްޙީ ގޮންޖެހުންތައް އަދިވެސް ދިމާވެއެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ:

- ގައިންގައިން ނާރާ ބަލިތައް (މިސާލަކަށް: ހަކުރު ބަލި، ލޭމަތިވުން، އަދި ބަރުދަން އިތުރުވުން ފަދަ ކަންކަން)
- ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަމާ ގުޅުންހުރި މައްސަލަތައް (މިސާލަކަށް: ހާސްކަމާއި، ޑިޕްރެޝަނާއި، ނަފްސާނީ ބުރަ އަދި އުނދަގޫވުން)
- އަންހެނުންނާއި ކުޑަކުދިންގެ ކާނާގެ ނިޒާމާ ގުޅުންހުރި ކަންބޮޑުވުންތައް
- ދަރިމައިވުމާއި މައިންގެ ސިއްޙަތާ ގުޅޭ ގޮންޖެހުންތައް
- ބަލިތަކުން ރައްކާތެރިވުމަށާއި، ކުރިއަށާއި ފަރުވާ ހޯދުމަށް އޮންނަ ހޭލުންތެރިކަން ކުޑަވުން
- ދިރިއުޅުމުގެ އާދަކާދަތަކާ ގުޅުންހުރި ބަލިތައް (މިސާލަކަށް: ހަރަކާތްތެރިކަން ކުޑަވުމާއި ސިއްހަތަށް ނުރަނގަޅު ކާނާ ބޭނުންކުރުން)
- ކުޑަކުދިންގެ ހެދިބޮޑުވުމާއި، އުނގެނުމާއި، އަދި ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަމާ ގުޅޭ ކަންބޮޑުވުންތައް
- ޒުވާނުންގެ ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަމަށް އަސަރުކުރާ އިޖުތިމާޢީ އަދި ޑިޖިޓަލް ފިތުނަތައް އިތުރުވުން
- މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމުގެ ސަބަބުން ކުރިމަތިވާ މައްސަލަތައް

އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިޓީތަކާ ކައުންސިލްތަކާއި، ސިއްޙީ އިދާރާތަކާއި، ސްކޫލްތަކާއި އަދި މުޖުތަމަޢު ގުޅިގެން، ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުމާއި، ބަލިތަކުން ރައްކާތެރިވުމާއި، އަދި ކުރިއާލައި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން ނިޒާމުތައް މުޖުތަމަޢު ފެންވަރުގައި ވަރުގަދަކުރުމަށް އެންމެ އަހަމިއްޔަތު ދޭންޖެހޭ ކަމެކެވެ.

3. ސިޔާސަތުގެ މަގުސަދުތައް

- އަންހެނުންނާއި ކުޑަކުދިންގެ ސިއްހަތަށް އަސަރުކުރާ މައިގަނޑު މައްސަލަތަކަށް ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުން.
- ބަލިތަކުން ރައްކާތެރިވުމަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތްތަކާއި ދުރަހޮނު ދިރިއުޅުމުގެ އާދަތައް ކުރިއެރުވުން.
- ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަމަށް ހޭލުންތެރިކުރުވުމާއި، އެފަދަ ބަލިތަކާ ގުޅޭ މުޖުތަމަޢުގައި އޮންނަ ނުބައި ތަސައްވަރު ކެނޑުން.
- އަންހެނުންނާއި ކުޑަކުދިންނަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ ނިޒާމުތައް މުޖުތަމަޢު ފެންވަރުގައި ވަރުގަދަކުރުން.
- ބަލިތައް ކުރިއާލައި ދެނެގަނެވުމާއި، ބޭނުންވާ ސިއްހީ ފަރުވާ ފޯރުކޮށްދޭ މަރުކަޒުތަކަށް ވަގުތުން ރިފަރކޮށް ފޮނުވުމަށް ބާރުއެޅުން.
- މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމުގެ ނުރައްކާތަކާ ގުޅޭ ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުމާއި އެކަމުން ރައްކާތެރިވުން.
- ޖިންސީ ގޯނާ ފުރާނަ ގެއްލުމަށް އަދާ ބަލިތަކަށް ހޭލުންތެރިކުރުވުން.

4. ފޯރުކޮށްދެވޭ މައިގަނޑު ސިއްހީ ޚިދުމަތްތައް

4.1 އަންހެނުންގެ ސިއްހީ ޚިދުމަތްތައް

ހ. ގައިނަކޮލޮޖީއާ ބެހޭ ބަލިތައް (ނަން ކޮމިއުނިކަބަލް ޑިޒީޒް)

- ހަކުރު ބަލި
- ތައިރޮއިޑް
- ބަރުދަން އިތުރުވުން
- ހިތުގެ ބަލިތައް
- ކެންސަރު
- އަލްޒައިމަރސް (ހަނދާން ނެތޭ ބަލި)

މިކަންކަމަށް ދުރުވެރިވާ ސަބަބުތައް:

- ހަރަކާތްތެރިކަން ކުޑަ ދިރިއުޅުމުގެ އާދަތައް

- ނުރަނގަޅު ކާނާ ބޭނުންކުރުން
- ނަފްސާނީ ބުރަ (ސްޓްރެސް)
- ގަވާއިދުން ސްކްރީން ނުކުރުން

ށ. ދަރިމައިވުމާއި މައިންގެ ސިއްހަތު

- މާބަނޑު ދުވަސްވަރު ދިމާވާ ސިއްހީ މައްސަލަތައް
- ދަރިމައިވުމުގެ ސިއްހަތާ ގުޅޭ ހޭލުންތެރިކަން ކުޑަވުން
- މައްސަރު ކަންކަމާ ގުޅޭ ސިއްހީ މައްސަލަތައް
- ލޭމަދުވުމާއި ހަށިގަނޑަށް ބޭނުންވާ މާއްދާތައް އުނިވުން
- ދަރިމައިވުމުގައި ކުރިމަތިވާ ހުރަސްތައް

ނ. ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަމާ ގުޅޭ މައްސަލަތައް

- ހާސްކަމާއި މާޔޫސްވުން
- އާއިލީ ޖިންސީގޯނާއި މާލީ ދަތިކަމުގެ ސަބަބުން ކުރިމަތިވާ ނަފްސާނީ ބުރަ
- ވިހެއުމަށްފަހު ދިމާވާ ނަފްސާނީ ބަލި (ޕޯސްޓްޕާޓަމް ޑިޕްރެޝަން)
- އިޖުތިމާޢީ ގުޅުން އެކަހެރިވުމާއި ބުރަބޮޑުވުން
- ފުރާވަރުގެ ކުދިންގެ ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަން

ރ. އާއިލާތެރޭ ދިމާވާ މައްސަލަތަކާ ލިބޭ އަނިޔާ

- އާއިލީ މައްސަލަތަކާއި އަނިޔާގެ ސަބަބުން ކުރިމަތިވާ ނަފްސާނީ އަދި އިޖުތިމާޢީ ގުޅުންހުރި ނޭދެވޭ އަސަރުތައް

4.2 ކުޑަކުދިންގެ ސިއްހީ މައްސަލަތައް

ހ. ކާނާއި ޖިސްމާނީ ދުޅަހެޔޮކަން

- ކުޑަކުދިން މާބޮޑަށް ފަލަވުން
- ސިއްހަތައް ރަނގަޅުކާނާ ބޭނުން ނުކުރުން
- ހަރަކާތްތެރިވެ އުޅުމާއި ކަސްރަތު މަދުވުން

ށ. ނަފްސާނީ އަދި އިޖުތިމާޢީ ދުޅަހެޔޮކަން

- ޒުވާނުންނަށް ދިމާވާ ހާސްކަމާއި (އެންޒައިޓީ) ނުތަނަވަސްކަން (ސްޓްރެސް)
- ގަނޑުކުރުމާއި އިންޓަނެޓުގެ ޒަރިއާއިން ގަނޑުކުރުން
- ސޯޝަލް މީޑިއާގެ ސަބަބުން ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަމަށް ކުރާ އަސަރުތައް
- އުފުލުމާއި އިހުސާސްތައް ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގައި ދިމާވާ ގޮންޖެހުންތައް
- ގޭމް ކުޅުމަށް ދެވިހުރުން

ނ. ކުރިއެރުމާއި ތަޢުލީމާ ގުޅުންހުރި ކަންބޮޑުވުންތައް

- އުނގެނުމުގައި ދިމާވާ ދަތިތައް
- ވަރަކަތްއަޅުމާއި ހެދިބޮޑުވުމުގައި ދިމާވާ ތަފާތުތައް
- ކުޅިބައިގައި ފޯރުވާ ހަރުދުގެ ޓެކްނޮލޮޖީކަން ކޯސްތަކަން
- ޓީ.ވީ.އެޕް.ޖީ އަށް ޓެކްނޮލޮޖީކަން އިތުރުކުރުން
- އެޖެޓަން ޓެކްނޮލޮޖީކަން އިތުރުކުރުން

ރ. ކުޅިވަރުގެ ތަރައްޤީކުރުމާއި ހިމާޔަތް

- އިހުމާލުވުން
- ނަފްސާނީ ގޮތުން ކުރާ އަނިޔާ
- އިންޓަނެޓުގެ ތަރައްޤީއާ ގުޅޭ ކަންބޮޑުވުންތައް
- އިޖްތިމާޢީ ހާސްކަން (މިސާލަކަށް: ދެމަފިރިން ވަކިވުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ ނަފްސާނީ ގެއްލުން)

4.3 އުމުރުން ދުވަސްވީ އަންހެނުންގެ މައްސަލަތައް

ހ. ޖިސްމާނީ ސިއްޙީ މައްސަލަތައް

- ހަށިގަނޑުގެ ގުނަވަންތަކުގެ މަސައްކަތަށް ބަދަލުއަރުން
- ދިރިއުޅުމުގެ ނިޒާމާއި ހޯމޯންތަކަށް އަންނަ ބަދަލުތަކާ ގުޅޭ މައްސަލަތައް

ށ. ނަފްސާނީ އަދި އިޖްތިމާޢީ ގުޅުންހުރި ދަތިކަންތައް

- ނަފްސާނީ އަދި އިޖްތިމާޢީ މައްސަލަތައް

5. އިސްލާމީ ގޮތުން ޒިޔާރަތް ބަލާނެ ދާއިރާތައް

5.1 ސިއްހީ ޚިދުމަތްތެރިޔާއި ބައްދަލު

ކުރަން ޖެހޭނެ ކަންކަން:

- ތިރީގައިވާ ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ގަވާއިދުން ޚިދުމަތްތެރިޔަކުގެ ސުޕަވިޝަން ކުރިއަށްގެންދިއުން:
  - ގައިންގަދަން ނާރާ ބަލިތަކުން ރައްކާތެރިވުން
  - ސިއްހަތަށް ރަނގަޅު ކާނާ
  - މާބަނޑު ދުވަސްވަރާއި ވިހެއުމަށްފަހު އަންހެނުންގެ ސިއްހަތު
  - ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަން
  - ކުޑަކުދިންގެ ހެދިބޮޑުވުމާއި ދުޅަހެޔޮކަން
  - އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ދުޅަހެޔޮކަން
  - ވަސްތުވާތަކާއިބެހޭ ޚިދުމަތްތެރިކުރުން
- ވިކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ގައުމީ ފެންވަރުގައި ހިންގާ ފަރާތްތަކުން ދިނުމަށް ރިވެތިކޮށް އެކި ފަސޭހަތަކެއް ބެލެހެއްޓުމަށް ބަލަހައްޓާކުރުން.
- ސޯޝަލް މީޑިއާ މެދުވެރިކޮށް ޚިދުމަތްތެރިކަން އިތުރުކުރުމަށް ބޭނުންކުރާނެ ކަންތައްތައް ބަލަހައްޓާކުރުން.

5.2 ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަމުގެ ޚިދުމަތްތެރިޔާއި އެހީތެރިކަން

ކުރަން ޖެހޭނެ ކަންކަން:

- ތިރީގައިވާ މަޢުލޫމާތުތަކަށް ދުޅަހެޔޮވެއްޖެ ގޮތުގައި މަޝްވަރާ ބައްދަލުވުންތައް ބާއްވާ:
  - ނުތަނަވަސްކަން (ސްޓްރެސް) މެނޭޖްކުރުން
  - ހާސްކަމާއި (އެންގްޒައިޓީ)، ޑިޕްރެޝަން ނުވަތަ ބިޕޯލަރ
  - ދަރިން ބޮޑުކުރުމުގައި ދިމާވާ ނުތަނަވަސްކަން
  - ޒުވާނުންގެ ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަން
  - އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ ސިއްހަތު
  - އާއިލާގެ ބޮޑުތަކުގައި ޖީލުން ހާދަސާއިވާ ނަފްސާނީ އަސަރުތައް
- ނަފްސާނީ އެހީތެރިކަން ހޯދާދޭ ފަރާތްތަކާ ގުޅުއްވައިދީ ގޮތުގައި ދަމަހައްޓާ ބެހޭގޮތުން ވިސްނުންތަކާ އެކަމަށް ބޭނުންވާ
ނަފްސާނީ މަސްލަހަތު ކުރުން
- އަންހެނުންނަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ ގުރޫޕްތައް އުފެއްދުން
- ބައްޕައިންނަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ ގުރޫޕްތައް އުފެއްދުން
- އެކަކު އަނެކަކަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ (ޕިއަރ-ޓު-ޕިއަރ) ހިދުމަތް ބާއްވާ ކުރުން

5.3 ބަލިތަކުން ރައްކާތެރިވުމާއި ސްކްރީނިންކުރުން

ކުރަން ހުށައަޅާ ކަންކަން:

- މުޖުތަމަޢުގައި އަމާޒުކޮށްގެން ތިރީގައިވާ ކަންކަމުގައި ސިއްހީ ސްކްރީނިންގ ޚިދުމަތް ހޯދުން:
  - ލޭގެ ފިއްޓުން (ބްލަޑް ޕްރެޝަރ) ބެލުން
  - ހަކުރު ހުރި މިންވަރު ޗެކްކުރުން
  - ބީ.އެމް.އައި (ބޮޑީ މާސް އިންޑެކްސް) ބެލުން
  - މާބަނޑު މީހުންގެ ސިއްހީ ޗެކަޕްތައް
  - ލޮލުގެ ފެނުން ޓެސްޓުކުރުން
  - ދަރިމައިވުމުގެ ސިއްހަތާ ގުޅޭ މަޝްވަރާ ފޯރުކޮށްދިނުން
- ބަލީގެ ކުރީކޮޅު ޒުކާމާ ދެކޮޅަށް ބާރުއެޅުން
- ގަވާއިދުން ސިއްހީ ޗެކަޕްތައް ހޯދުމަށް ބާރުއެޅުން

5.4 ދުޅަހެޔޮ ދިރިއުޅުމުގެ އާދަތައް ކުރިއެރުވުން

ކުރަން ހުށައަޅާ ކަންކަން:

- އަންހެނުންނާއި ކުޑަކުދިންނަށް އަމާޒުކޮށްގެން ހިނގަމުން ހަރަކާތްތެރިކަން އެކުލެވޭ ޚިދުމަތް ކުރިއަށްގެންދިއުން.
- ސިއްހަތަށް ފައިދާހުރި ގޮތަށް ކާބޯތަކެއްޗާ ގުޅޭ ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުން.
- ފާހި ބައިސްކަލާއި ސިއްހަތަށް ފައިދާނުކުރާ ކާނާ ބޭނުންކުރުން މަދުކުރުމަށް ބާރުއެޅުން.
- މުޖުތަމަޢުގެ ފިޓްނަސް ހަރަކާތްތައް ކުރާ އިންތިޒާމުކުރުން
- އާއިލީ ދުޅަހެޔޮކަމުގެ ހަރަކާތްތައް ކުރާ އިންތިޒާމު ކުރުން

5.5 ކުޑަކުދިންނާއި ޒުވާނުންގެ ދުޅަހެޔޮކަން

ކުރަން ހުށައަޅާ ކަންކަން:

- ތިރީގައިވާ ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ބެލެނިވެރިންނަށް ހޭލުންތެރިކުރުމުގެ ސެޝަންތައް ބޭއްވުން:
  - ކުޑަކުދިންގެ ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަން
  - ހެޔޮގޮތުގައި ދަރިން ތަރުބިއްޔަތުކުރުން (ޕޮޒިޓިވް ޕޭރެންޓިންގ)
  - ސްކްރީން ބޭނުންކުރާ ވަގުތު ކޮންޓްރޯލްކުރުން
  - އިންޓަނެޓުގެ ރައްކާތެރިކަން
  - ގޯނާކުރުމާ ދެކޮޅަށް ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުން
- ސްކޫލުތަކާއި ޒުވާނުންގެ ޖަމުޢިއްޔާތަކާ ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން

5.6 ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުމާއި ރިފަރަލް ނިޒާމު

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން:

- ތިރީގައިވާ މުއައްސަސާތަކާއެކު އޮންނަ ގުޅުން ހަރުދަނާކުރުން:
  - ސިއްޙީ މަރުކަޒުތައް
  - ހޮސްޕިޓަލްތައް
  - ސްކޫލްތައް
  - ގުޅުންހުރި ވުޒާރާތައް
  - މަދަނީ ޖަމުޢިއްޔާތައް
  - ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީ (އެން.ޑީ.އޭ)
- ތިރީގައިވާ ކަންކަމަށް ރިފަރަލް ނިޒާމެއް (އެޕްލިކޭޝަން ހޯދުމަށް ފޮނުވުން އުސޫލެއް) ޤާއިމުކުރުން:
  - ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަމާއި އެޑިކްޝަން.
  - ކުޑަކުދިންގެ ބެލެހެއްޓުމާ ގުޅޭ މައްސަލަތައް.
  - ގޭބިސީ އަނިޔާގެ ސަބަބުން ސިއްހަތަށް ކުރާ އަސަރުތައް.

ނިންމުން

މި ސިޔާސަތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަންހެނުންނާއި ކުޑަކުދިންގެ ސިއްހީ ހެޔޮދިރިކަން އިތުރުކުރުމާއި ބަލިތަކުން ރައްކާތެރިވުމަށް މުޖުތަމަޢުއަށް އަމާޒުކޮށްގެން އެކުލަވާލެވިފައިވާ އަމަލީ އުސޫލެކެވެ. އަންހެނުންގެ ތަރައްޤީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮމިއުނިޓީއާއި، ކައުންސިލްތަކާއި، ސިއްޙީ ހިދުމަތް ފަރާތްތަކުގެ އިތުރުން މުޖުތަމަޢުގެ ހިއްސާދާރުން ގުޅިގެން ކުރާ މަސައްކަތުގެ ސަބަބުން، ދިގުމުއްދަތުގައި ސިއްހަތު ސަލާމަތުން ހުރި އާއިލާތަކާއި ވަރުގަދަ މުޖުތަމަޢުތަކެއް ބިނާކުރެވޭނެއެވެ.

މުޖުތަމަޢުގައި އަންހެނުންނާއި ކުޑަކުދިންގެ ސިއްޙީ ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުމާއި ބަލިތަކުން ރައްކާތެރިވުމާ ގުޅޭ 5 އަހަރުގެ އެކްޝަން ޕްލޭން (2031-2026)

އުންމީދުކުރާ ނަތީޖާތައް

- އަންހެނުންނާއި ކުޑަކުދިންގެ ސިއްޙީ މައްސަލަތަކާ ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުވުން
- މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމާ ދެކޮޅަށް ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުވުން
- ބަލިތަކުން ރައްކާތެރިވުމަށް ގެންގުޅޭ ސިއްޙީ އާދަކާދަތައް ރަނގަޅުވުން
- ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަމާއި މަސްތުވާތަކެއްޗާ ގުޅޭގޮތުން މުޖުތަމަޢުގައި އޮންނަ ޖެހިލުންވުން ނުވަތަ ނޭދެވޭ ބަސްއުޅުމު ކުޑަވުން
- އާއިލީ ގުޅުމާއި އަދި މުޖުތަމަޢުގައި އެކަކު އަނެކަކާއެކު ގުޅުން ވަރުގަދަވުން
- ސިއްޙީ މައްސަލަތައް ކުރިބައިގައި ދެނެގަނެ، އެހީތެރިކަން ހޯދުމަށް ފުރުސަތު މިންވަރު އިތުރުވުން

1 ވަނަ އަމާޒު: ބިންގާ އެޅުމާއި ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުން

މަޤްޞަދު

- ނިޒާމުތައް ގާއިމުކުރުމާއި ހޭލުންތެރިކަމުގެ އަސާސީ މައުލޫމާތު އެއްކުރުން

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

- ސިއްޙީ ހޭލުންތެރިކަން ހުރި މިންވަރު ބެލުމަށް ދިރާސާއެއް ކުރުން
- މުޖުތަމަޢު ހޭލުންތެރިކުރުމުގެ ކެމްޕޭނެއް ފެށުން
- ކޮންމެ މަހަކު ސިއްޙީ މައުލޫމާތު ދިނުމުގެ ސެޝަންތައް ބޭއްވުން
- ކައުންސިލްގެ ސިއްޙީ ފޯކަލް ޕޮއިންޓުން ތަމްރީނުކުރުން

ލަނޑުދަނޑިތައް

- ކައުންސިލާއި ޑަބްލިއު.ޑީ.ސީ އިން ކަނޑައަޅާ އަދަދުތަކުގެ އަންހެނުންނާއި ބެލެނިވެރިންނަށް މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުން
- ކައުންސިލާއި ޑަބްލިއު.ޑީ.ސީ އިން ކަނޑައަޅާ އަދަދުތަކަށް ހޭލުންތެރިކުރުމުގެ ސެޝަން ބޭއްވުން
- ސަރަހައްދީ ސިއްޙީ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނާއެކު ގުޅުން ގާއިމުކުރުން

2 ވަނަ އަހަރު: މުޖުތަމަޢުގެ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުމާއި ސްކްރީނިންކުރުން

މަގްސަދުތައް

- ބަލިތަކުން ރައްކާތެރިވުމަށް ދޭ ސިއްޙީ ހިދުމަތްތަކުގައި ބައިވެރިވާ މިންވަރު އިތުރުކުރުން

ކުރަން ހުރި ކަންކަން

- ކޮންމެ ތިން މަހަކުން އެއްފަހަރު ސިއްޙީ ސްކްރީނިންގެ ކޯޑިނޭޓަރ ބައްދަލުވުން
- އަންހެނުންނަށް އާއިލީ ރައްކާތެރިކަމުގެ ހިދުމަތްދިނުމުގެ ސްކްރީނިންގެ އެކަށް އަންހެނުން އާއިލާ (ޕްއެސް-ޖީ-ޕްއެސް) ނިޒާމުއް ބަލާކުރުން.
- މަސައްކަތްތަކުގެ ސިޔާސަތުތަކާ ގުޅޭގޮތުން އާއިލީރާވާ ގުޅުންތަކަށް ބެލެނިވެރިންނަށް ޚިދުމަތްތަކެއް ދިނުމަށް ހުށަހެޅުމާއި އާއިލީރާވަން ސްކްރީނިންގެ އެކުލެވިގެން
- ކޮންމެ ނިޒާމާއި ދުވަހުގެ ދިރިއުޅުމުގެ އާދައިގާ ގޮތް މަސައްކަތް ބައްދަލުވުންތައް ބޭއްވުން
- ޖާގަތްތަކުގެ ނަފްސާނީ ދުވަސްކޮޅުގެ ހަރަކާތްތަކުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ފެށުން

ވަނަ ދަނޑިވަޅު

- ކޮންމެ އަހަރަކު ކައުންސިލާއި ޑަބްލިއު.ޑީ.ސީ އިން ކަނޑައަޅާ ސްކްރީނިންގެ ކޭމްޕް ބޭއްވުން
- ކައުންސިލާއި ޑަބްލިއު.ޑީ.ސީ އިން ކަނޑައަޅާ ދިރިއުޅުން މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުން
- މަދުވެގެން 1 ސްކްރީނިންގެ ކޭމްޕް ބާއްވަންޖެހޭ
- މަސައްކަތްތަކުގެ އާދައިން ސަލާމަތްކަން މަސައްކަތްތަކާ ގުޅޭގޮތުން އެކުލެވޭ ކައުންސިލާއި ޑަބްލިއު.ޑީ.ސީ އިން ކަނޑައަޅާ އަދަދުތަކުގެ ފުރިހަމަކުރުން ބަލާބެލުންކުރުން.

އަމާޒުކޮށް އަދަދުތަކާ ގުޅޭގޮތުގެ އާބާދީއަށް ބަލައި ބަދަލުކުރެވިދާނެ އަދަދުތަކެކެވެ.

3 ވަނަ އަހަރު: ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަން، މަސްތުވާތަކެއްޗަށް ބޭނުންވެރިވުން އަދި އާއިލީ ދުޅަހެޔޮކަމަށް އަމާޒުކުރުން

މަޤްޞަދު

- ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަމުގެ ބޭނުންތެރިކަމާއި އެހީތެރިކަން ނިޒާމުތައް ހަރުދަނާކުރުން
- މަސްތުވާތަކެއްޗަށް ބޭނުންވެރިވުމާއި އެހީތެރިކަން ނިޒާމުތައް ހަރުދަނާކުރުން

ކުރަން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

- ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަމަށް ހެއްސަ ބޭނުންވެރިވުމުގެ ކުލަބުންތައް ހިންގުން
- މަސްތުވާތަކާއި ބޭނުންކުރުމާ ދެކޮޅަށް ހެއްސަ ބޭނުންވެރިވުމުގެ ކުލަބުންތައް ހިންގުން
- ކުދިންހެދޭތަކައި ބަލާ ބޭނުންކުރުމާބެހޭ މަސައްކަތް ބައްދަލުވުންތައް ތައްޔާރުކުރުން
- ސްކޫލްތަކުގައި ޖަލްސާގެ ދުޅަހެޔޮކަމުގެ ސެޝަންތައް ބާއްވުން (މިގޮ ތަރަގައި މަސްތުވާތަކެއްޗަށް ބޭނުންވެރިކުރުން ހިމެނެނެއްވ)
- ނަތީޖާސްކަން (ސްކްރީނިން) މެކާނިކްކުރުމާއި ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަން ކުރިއެރުވުމަށް މަސައްކަތްކުރުން

ވަސީލަތްތައް

- މުޖުތަމަޢުގެ އަންހެނުންގެ ކައުންސިލާއި ޖަމްޢިއްޔާ ޖަމާޢަތް އިން ކަނޑައަޅާ އިންސާނީ ތަރައްޤީއާ ގުޅޭ ފުރުޞަތުތައް
- ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަން އަމާޒުކުރުމުގެ ކައުންސިލާއި ޖަމްޢިއްޔާ ޖަމާޢަތް އިން ކަނޑައަޅާ އަދަދުތަކުގެ ސެޝަން ބާއްވުން
- ބޭނުންހިފައިވާ ގޮތްތަކުގައި އެހީތެރިކަން މަރުކަޒުތަކުން ދިރިއުޅުން ކުރާ ފެންވަރު އިތުރުކުރުން

4 ވަނަ އަހަރު: މަސްތުވާތަކުގެ ދައުރާ ގުޅުންހުރި މުޖުތަމަޢާ ގުޅުން ބަދަލުކުރުން

މަޤްޞަދު

- ދަސްތޫރުގެ ދާއިރާ ފުޅާކުރުމާއި އިދާރާތަކުގެ އެންމެ ގުޅުން ހަރުދަނާކުރުން

ކުރަން ހުށައަޅާ ކަންކަން

- ކޮމިއުނިޓީތަކާއި ހިންގުން ޕްރޮގްރާމްތައް މުޅި މުޖުތަމަޢަށް ފޯރުކޮށްދިނުން ފުޅާކުރުން
- އާއިލީ ދުވެރިކަމުގެ ހަރުކަށިކަމާ ބެހޭގޮތުން
- ސްކޫލުތަކާއި ސިވިލް ހިދުމަތު ފަރާތްތަކުގެ އެހީ ގެނެސް ވަރުގަދަކުރުން
- އަންހެނުންނާއި ޖިންސުންނަށް ހުރިހާ ކަސްރަތު ޕްރޮގްރާމްތައް ތަޢާރަފުކުރުން

ފަސް ދަނޑިވަޅު

- ދަރުގެ ގޭސްޓިކަމުގެ 70 އިންސައްތައަށް މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުން
- މުޖުތަމަޢުގެ ދުވެރިކަމުން އަމާޒުކޮށްގެން ބޭއްވި ހަރުކަށިކަމާ ބެހޭގޮތުން
- ބަލިތަކުން ދަމާކާތުރިވުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތަކެއް ބައިވެރިވާ މިންވަރު އިތުރުކުރުން

5 ވަނަ އަމާޒު: ދުވެހިރާއްޖެއިން ގޮތެއްގައި ކުރިއެރުވުމާއި ނަތީޖާ ހާސިލުކުރުން

މަޤްސަދު

- ކޮމިއުނިޓީ ސިއްހީ ހަރުކަށިކަމަކީ ދާއިމީކޮން ހިންގާ ނިޒާމީ މަސައްކަތްކަމަށް ހެދުން

ކުރަން ހުށައަޅާ ކަންކަން

- ސިއްހީ ޕްރޮގްރާމްތަކަށް އަންހެނުންގެ ބައިވެރިވުން މަސައްކަތުކުރާ ކޮމިޓީ (ޑަބްލިއު.ޑީ.ސީ) ގެ ގޮތުގައި ހިންގާ ހަރުކަށިކަމުގެ ގޮތުގައި ހިމެނުން
- މަސްއޫލުގެ ސަފްހާ ކުރި އަސާސްތަކުގެ ދިރާސާތަކުން ފެނޭ ދިރާސާއާ ކުރުން
- މުޖުތަމަޢުގެ ސިއްހީ ކޮންސަލްޓޭޝަނަށް ގެންދާ އަދި ނިޒާމު ޝާއިޢުކުރުން
- ދިވެހިދިވެހިން ދުވެހިރާއްޖެ ސިއްހީ ކޮންސަލްޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ ހަރުކަށިކަން ހިމެނުން

ފަސް ދަނޑިވަޅު

- މުޖުތަމައުގެ އަންހެނުންނާއި އާއިލާތަކުގެ 80 އިންސައްތައަށް މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުން
- ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި އަހަރަކު ކުރިއަށްގެންދާނެ ސިއްހީ ޚިދުމަތްތަކުގެ ގާއިމުކުރުން
- ޓްރޭނިންގްތަކަށް އިޖުތިމާޢީ މަސައްކަތާއި ބެލެހެއްޓުން ދަސްކޮށްދިނުމަށް ކުރާ އަމަލީ މަސައްކަތްތަކުގައި
އިޖުތިމާޢީ ދާއިރާގައި

މަސައްކަތް ބަލައި ވަޒަންކުރުން (މޮނިޓަރ ކުރުމާއި އިވެލުއޭޝަން)

ކާމިޔާބީ މިންގަނޑުތައް

- ހިނގުން ޓްރޭނިންގްކުރުމުގެ ސެޝަންތަކުގެ އަދަދު
- މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދެވުނު މީހުންގެ އަދަދު
- ސްކްރީނިންގ ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ބައިވެރިވި މިންވަރު
- ގާއިމުކުރެވުނު ސަޕޯޓް ގްރޫޕްތަކުގެ އަދަދު
- މުޖުތަމައުގެ ފަރާތުން ލިބޭ ހިތްވަރާއި ޓްރޭނިންގްތަކުން އިޖުތިމާޢީ މިންވަރު
- މަޝްވަރާތަކުގައި ހާޒިރުވި ސަރަހައްދުން މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކާއި ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކުން ލިބިފައިވާ
ފީޑްބެކް ލިބުނުގެ އަދަދު
- މަޝްވަރާތަކުގައި ސަޕޯޓް ގްރޫޕްގެ ބައިވެރިން ހާޒިރުވި ގޮތުގެ ހިސާބުން (ރިޕޯޓު) އަދަދު

ރިޕޯޓުކުރުން

- ކޮންމެ މަހަކު އެއްފަހަރު ކުރިއަށްދިޔަ ގޮތް ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރުން
- ކޮންސަލްޓަންޓް ހަރަކާތް އަހަރީ ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރުން

މަސައްކަތާއި ގުޅޭ އެހެނިހެން ހަރަކާތްތައް ގޮތް (ރިސޯސް އެންމެ މިނިމަލް)

މަސައްކަތް	ހަރަކާތްތައް ގޮތް
ބައިވެރިވާ މީހުންގެ އަދަދު މަދުވުން	ފަސޭހަ ވަގުތުތަކުގައި ކަންތައްތައް ހިންގުމާއި، މީހުންނާ ގުޅުން މަސައްކަތްތަކުގައި، އަދި އިތުރު ފޯރުކޮށްދޭ ގޮތްތައް ހޯދުން ހަރަކާތް ހިނގުމުގެ ގޮތަށް (ކަރަންޓް-ޕާޓް ޓައިމް) ގޮތަށް ކަންކަން ބަރާބަރު

ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަމާއި މަސްތުވާތަކެއްޗާ ގުޅޭގޮތުން މުޖުތަމަޢުގައި އޮންނަ ނޭދެވޭ ތަސައްވުރު (ސްޓިގްމާ)	މުޖުތަމަޢު ހޭލުންތެރިކުރުވުމާއި، ކަންކަން ބަލައިގަތުމުގެ ސަގާފަތް ގާއިމުކުރުމާއި، އަދި ތަޢުރީފާ ހިއްސާކުރުން.
ވަސީލަތްތައް މަދުވުން	ސިއްހީ ހިދުމަތް މުއައްސަސާތަކާ ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން
ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި ކުރިއަށް ނުގެންދެވުމުގެ ގޮންޖެހުން	ކައުންސިލުގެ އާންމު މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރޭގައި މި ހަރަކާތްތައް ހިމެނުން

ބަޖެޓާއި ވަސީލަތްތަކާ ގުޅޭ ކަންކަން

ހަރަދު ހިނގާނެ މުހިންމު ދާއިރާތައް

- ތަމްރީނުކުރުމާއި ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް
- ހަރަކާތްތައް އިންތިޒާމުކުރުން
- އިދާރީ ހަރަދުތައް

ފައިސާ ހޯދޭނެ ގޮތްތައް

- ކައުންސިލުގެ ބަޖެޓުން ކަނޑައަޅާ ފައިސާ
- ގައުމީ ފަންޑުތަކުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް މެދުވެރިކޮށް
- އެހީ ފަރާތްތަކުގެ އެހީތެރިކަން